

ĐIỆN BIÊN QUA BÁO CHÍ TRUNG ƯƠNG - THÁNG 5/2025

001. Điện Biên: Thượng cờ và gắn biển công trình cột cờ A Pa Chải/ Hà Khánh - Anh Dũng// Quân đội nhân dân.- Số 23011.- Ngày 08/5/2025 - Tr.7+8

Sáng 7-5, tại xã Sín Thầu, huyện Mường Nhé, tỉnh Điện Biên, UBND tỉnh Điện Biên tổ chức Lễ thượng cờ và gắn biển công trình cột cờ A Pa Chải.

Dự lễ có Trung tướng Thái Đại Ngọc, Ủy viên Trung ương Đảng, Phó tổng Tham mưu trưởng Quân đội nhân dân Việt Nam; Thiếu tướng Nguyễn Đức Mạnh, Phó tư lệnh Bộ đội Biên phòng; đại biểu đại diện Bộ Ngoại giao, Bộ Công an và Quân khu.

Đại biểu tỉnh Điện Biên có đồng chí Trần Quốc Cường, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy Điện Biên; Lê Thành Đô, Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên; Lò Văn Phương, Chủ tịch HĐND tỉnh Điện Biên.

Công trình cột cờ A Pa Chải được khởi công tháng 11-2023 với tổng mức đầu tư 31 tỷ đồng. Vị trí xây dựng tại đỉnh núi thuộc dãy Khoang La San, xã Sín Thầu, huyện Mường Nhé (tỉnh Điện Biên) có độ cao 1.459m so với mực nước biển, cách mốc ngã ba biên giới (mốc 0) khoảng 1.387m.

Theo thiết kế, tổng thể khuôn viên cột cờ rộng 407m², bao gồm phần đường dạo xung quanh, sân chào cờ, bồn hoa cảnh quan..., được cách điệu như bông hoa ban nở giữa núi rừng Tây Bắc.

Cột cờ có tổng chiều cao là 45,19m, được tạo khối dựa trên hình bát giác thể hiện sự cân đối chắc chắn, vững chãi và uy nghiêm. Kích thước lá cờ 7,5x5m; diện tích 37,5m² gắn với ngày Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ (7-5-1954). Phần chân cột cờ được tạo điểm nhấn bằng 5 bức phù điêu mang hình ảnh đặc trưng văn hóa Tây Bắc, họa tiết dân tộc, theo 5 chủ đề. Ngoài ra, trên đỉnh cột cờ còn ốp phù điêu đá mang chủ đề Bác Hồ với các dân tộc Tây Bắc. Đường lên cột cờ gồm 519 bậc cấp (tượng trưng cho 19 dân tộc tỉnh Điện Biên) đi bám vào địa hình tự nhiên của sườn đồi.

Phát biểu tại buổi lễ, đồng chí Lê Thành Đô, Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên nhấn mạnh, cột cờ A Pa Chải không chỉ là một công trình kiến trúc mang ý nghĩa lịch sử, văn hóa và chính trị sâu sắc, mà còn là biểu tượng khẳng định chủ quyền lãnh thổ thiêng liêng của Tổ quốc. Đặc biệt, công trình này còn góp phần giúp huyện Mường Nhé nói riêng và tỉnh Điện Biên nói chung khai thác hiệu quả tiềm năng, lợi thế sẵn có gắn liền với việc bảo tồn, giữ gìn bản sắc văn hóa các dân tộc, di tích lịch sử và cải thiện môi trường sinh thái, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho nhân dân, giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội và chủ quyền biên giới quốc gia.

002. Biểu tượng của tinh thần đại đoàn kết dân tộc/ Quốc Tuấn// Nhân dân.- Số 25372.- Ngày 01/5/2025 - Tr.7+8

Tháng 5/1954, quân và dân Việt Nam đã làm nên chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ vang dội khắp năm châu, chấn động địa cầu, góp phần kết thúc vẻ

vang cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược, mở ra một thời kỳ phát triển mới của đất nước. Đóng góp vào đó, có một phần công sức của lực lượng chiến đấu và phục vụ chiến đấu tại ngã ba Cò Nòi, nơi được xem là “cửa ngõ và tọa độ lửa” để vào chiến trường Điện Biên Phủ.

Trong chiến cuộc Đông Xuân 1953-1954, với sự chuyển dịch địa bàn tác chiến chiến lược giữa quân ta và quân Pháp, Điện Biên Phủ đã trở thành điểm quyết chiến, chiến lược, nơi phân định thắng hay bại trong cuộc chiến tranh giữa Việt Nam và thực dân Pháp xâm lược.

Về phía ta, đầu tháng 12/1953, quyết tâm của Bộ Chính trị, Ban Chấp hành Trung ương Đảng là mở Chiến dịch Điện Biên Phủ - chiến dịch quân sự lớn nhất trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xét trên nhiều phương diện cả cường độ lẫn quy mô lực lượng tham gia. Công tác chuẩn bị cho trận quyết chiến, chiến lược này được gấp rút triển khai thực hiện.

Thời điểm cả nước vừa trải qua những hoạt động trọng đại kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền nam, đang diễn ra nhiều hoạt động kỷ niệm 71 năm giải phóng Điện Biên Phủ, chúng tôi vinh dự được trò chuyện cùng những người lính Điện Biên năm xưa, những người đã kiên cường, anh dũng làm nên chiến thắng chấn động địa cầu.

Cựu chiến binh Nguyễn Văn Bể, 96 tuổi, bản Xi Măng, xã Chiềng Pắc, huyện Thuận Châu, tỉnh Sơn La, là một trong những nhân chứng sống trong Chiến dịch Điện Biên Phủ, hồi ức lại: Một vấn đề hết sức quan trọng đặt ra đối với quân và dân Việt Nam, đó là công tác bảo đảm hậu cần cho một khối binh lực lớn tác chiến dài ngày tại chiến trường rừng núi Điện Biên Phủ xa hậu phương từ 500 km đến 700 km trong những điều kiện thời tiết, địa hình, phương tiện vận chuyển thô sơ lạc hậu và chiến tranh vô cùng khốc liệt là điều không hề đơn giản.

Trung ương Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã động viên toàn Đảng, toàn quân, toàn dân khắc phục mọi khó khăn, gian khổ, ra sức chi viện sức người, sức của cho tiền tuyến Điện Biên Phủ. Quyết tâm của Trung ương Đảng là toàn dân, toàn Đảng và Chính phủ nhất định đem toàn lực chi viện Chiến dịch Điện Biên Phủ và làm mọi việc cần thiết để giành toàn thắng.

Ngày đó, trên khắp các nẻo đường ra trận, ngã ba Cò Nòi, huyện Mai Sơn, tỉnh Sơn La trở thành điểm nút, trọng điểm đánh phá khốc liệt nhất của không quân Pháp. Mọi hoạt động chi viện lực lượng, vận chuyển vũ khí, lương thực, thực phẩm của quân và dân Việt Nam từ phía Yên Bái sang, từ đồng bằng Bắc Bộ lên chiến trường Điện Biên Phủ đều phải qua ngã ba Cò Nòi.

Trong Chiến dịch Điện Biên Phủ, ngã ba Cò Nòi đã trở thành một trọng điểm trên một địa bàn trọng điểm của tỉnh Sơn La, cửa ngõ tiến quân vào Tây Bắc của quân và dân ta, tuyến huyết mạch nối Liên khu Việt Bắc, Liên khu 3, Liên khu 4 với chiến trường Điện Biên Phủ.

Đồng thời, nơi đây cũng trở thành một trong những trọng điểm đánh phá quyết liệt của không quân Pháp, hòng ngăn chặn và cắt đứt con đường vận chuyển, mạch sống của chiến trường Điện Biên Phủ, đè bẹp ý chí và quyết tâm kháng chiến của quân và dân Việt Nam.

Chính bởi những lễ đó, ngã ba Cò Nòi được xem là một trong những thử thách đầu tiên, khốc liệt và khắc nghiệt đối với quân và dân Việt Nam trước, trong suốt Chiến dịch Điện Biên Phủ, một trong những nơi ngòi sáng chủ nghĩa anh hùng cách mạng bất diệt, tinh thần đấu tranh kiên cường bất khuất, đoàn kết một lòng chiến đấu vì độc lập, tự do của cả dân tộc.

Với toan tính “dạy cho Việt Nam một bài học”, sẵn sàng “nghiên nát” bộ đội chủ lực của Việt Nam nếu dám cả gan tiến đánh Điện Biên Phủ, bộ thống soái quân đội viễn chinh Pháp quyết tâm xây dựng, biến Điện Biên Phủ thành tập đoàn cứ điểm mạnh nhất Đông Dương cho đến thời điểm lúc bấy giờ.

Từ những toan tính đó, thực dân Pháp không từ bất cứ âm mưu, thủ đoạn nào hòng giành bằng được thắng lợi trong cuộc chiến tranh. Ngay từ khi mới bắt đầu cho đến khi kết thúc Chiến dịch Điện Biên Phủ, mức độ khốc liệt của cuộc chiến tranh không chỉ dừng ở phạm vi chiến trận đối mặt trực diện giữa lực lượng tác chiến hai bên, mà trên mỗi cung đường ra trận, tại mỗi nút giao thông trọng điểm duy trì sự sống còn của chiến trường Điện Biên Phủ cũng trở nên vô cùng ác liệt, gặp phải nhiều tổn thất hy sinh.

Cựu chiến binh Lê Công Bình, sinh ngày 15/1/1930, Tiểu khu 32, xã Cò Nòi, huyện Mai Sơn, tỉnh Sơn La, dù đã chân yếu, mắt mờ, nhưng vẫn hào hứng khi hồi ức lại: Quân đội thực dân Pháp không từ âm mưu, thủ đoạn đánh phá tàn bạo nào. Chúng sử dụng các loại máy bay ném bom ngày đêm thả các loại bom xuống các tuyến đường, nút trọng điểm giao thông hòng ngăn chặn bước tiến công của quân ta tại chiến trường Điện Biên Phủ; hòng chặn, cắt, phá đường tiếp tế lương thực, thực phẩm, vũ khí, đạn dược từ hậu phương đồng bằng Bắc Bộ lên chiến trường Điện Biên Phủ. Chúng đã tập trung một khối lượng lớn các binh hỏa lực bao vây, phong tỏa, chia cắt bộ đội chủ lực của Việt Nam với hậu phương, phá vỡ các cơ sở cách mạng, làm tê liệt hoàn toàn các tuyến đường huyết mạch về Điện Biên Phủ, hòng đè bẹp ý chí chiến đấu của quân và dân ta. Nhưng với tinh thần đoàn kết toàn dân tộc, quân và dân ta vẫn bám trụ được dưới “tọa độ lửa” ngã ba Cò Nòi, để góp sức cho chiến trường Điện Biên Phủ.

Thời điểm những năm tháng hào hùng đó, với tinh thần cả nước sức sôi chi viện cho chiến trường Điện Biên Phủ chiến đấu, chiến thắng quân thù, Tổng đội thanh niên xung phong Việt Nam đã giao nhiệm vụ cho lực lượng thanh niên xung phong trực tiếp ngày đêm bám trụ, phục vụ tuyến đường từ Yên Bái đến ngã ba Cò Nòi lên Điện Biên Phủ.

Lực lượng thanh niên xung phong đã phối hợp chặt chẽ với các lực lượng khác rà phá bom mìn, nguy trang, dẫn đường, tải thương, làm lán trại, kho trạm, vận chuyển các loại vũ khí, trang bị, lương thực, thực phẩm..., bảo đảm cho mạch máu giao thông luôn thông suốt, tiếp tế đầy đủ và kịp thời cho mặt trận Điện Biên Phủ.

Cựu thanh niên xung phong Vũ Thị Thái, tổ 3, phường Chiềng Lè, thành phố Sơn La, năm nay đã 88 tuổi, nhớ lại: Suốt những ngày diễn ra Chiến dịch Điện Biên Phủ, các con đường dẫn tới ngã ba Cò Nòi đã bị biến dạng, nham nhở bởi những hố bom không quân Pháp gây ra. Kể cả những đồi núi chung quanh cũng chỉ còn là một màu đất đỏ. Các lực lượng dân công hỏa tuyến, công binh, thanh niên xung phong

liên tục san đất, sửa đường cho xe qua. Công việc của thanh niên xung phong và dân công, công binh luôn bị đứt quãng vì máy bay của không quân Pháp tới ném bom đánh phá, thả pháo sáng.

Ngã ba Cò Nòi hiện hữu sừng sững như một cửa ải đầy khó khăn mà tất cả những người ra trận đều phải vượt qua. Người tiếp người nối nhau ra mặt trận, không khí vẫn hùng hực khí thế. Những đoàn dân công Việt Bắc, Tây Bắc, Khu 3, Khu 4 đều gặp nhau ở ngã ba Cò Nòi. Bộ binh, pháo binh, công binh, vận tải, văn công..., đơn vị này nối tiếp đơn vị kia. Các chiến sĩ mặc áo bông mới dài tay, súng đạn, ba-lô, bao gạo đầy ắp trên người, đi hàng một nối nhau bước gấp ra tiền tuyến Điện Biên Phủ.

Suốt thời gian diễn ra Chiến dịch Điện Biên Phủ, giao thông tại ngã ba Cò Nòi chưa bao giờ bị ngưng trệ kể cả vào thời điểm bị không quân Pháp đánh phá ác liệt nhất. Henri Navarre, Tổng chỉ huy quân viễn chinh Pháp cũng phải thừa nhận, “Không quân Pháp cố gắng ngăn chặn tuyến vận chuyển chính của đối phương bằng cách đánh phá giao thông và các đoàn xe vận tải. Nhưng vô hiệu. Phá đến đâu, họ liền sửa đến đó... và hiếm có một điểm phá nào có thể làm gián đoạn giao thông của họ quá 24 giờ. Hơn nữa, trong khi vừa sửa, họ vẫn tiếp tục vận chuyển bằng cách tăng bo hoặc vòng tránh qua”.

Tinh thần chiến đấu kiên cường, bất khuất của các lực lượng chiến đấu và bảo đảm giao thông vận tải tại ngã ba Cò Nòi nói riêng và của quân dân Việt Nam trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp nói chung đã mãi mãi đi vào lịch sử chống giặc ngoại xâm của dân tộc.

Ngã ba Cò Nòi, giờ đây đã trở thành một trong những địa danh lịch sử nổi tiếng, nơi viết lên trang hùng tráng ca bất hủ của dân tộc Việt Nam trong thế kỷ 20, của mảnh đất Tây Bắc kiên cường, thủy chung son sắt và của Sơn La bất khuất. Cuộc chiến đấu, phục vụ chiến đấu của các lực lượng tại ngã ba Cò Nòi suốt hơn 50 ngày đêm năm xưa không chỉ là cuộc đấu trí, đấu lực giữa một bộ phận thanh niên xung phong với quân Pháp, mà còn là cuộc đấu trí, một thử thách ác liệt của cả dân tộc Việt Nam trong cuộc chiến tranh vệ quốc trường kỳ, vĩ đại.

Chiến thắng này cũng để lại cho chúng ta nhiều bài học và kinh nghiệm quý báu trong xây dựng và rèn luyện ý chí chiến đấu, giữ vững tư tưởng cách mạng tiến công; nêu cao ý thức tự lực, tự cường; kiên cường, dũng cảm, mưu trí, sáng tạo; về tinh thần đoàn kết toàn dân tộc và luôn luôn biết phát huy, kết hợp chặt chẽ sức mạnh đoàn kết dân tộc với sức mạnh thời đại để tạo ra sức mạnh tổng hợp của toàn dân, toàn diện bảo đảm vững chắc cho sự nghiệp kháng chiến giành được thắng lợi hoàn toàn.

003. Điện Biên phát triển vượt bậc/ Văn Duẩn// Người lao động.- Số 10.337.- Ngày 07/05/2025 - Tr.6

71 năm sau Chiến thắng Điện Biên Phủ, tỉnh Điện Biên đã "thay da đổi thịt", đời sống nhân dân được nâng cao

Hơn 70 năm qua, những di tích lịch sử của chiến trường Điện Biên Phủ năm xưa vẫn được gìn giữ, trở thành trang sử hào hùng, bản hùng ca bất diệt trong lịch sử

chống ngoại xâm của dân tộc. Ngày nay, Điện Biên không chỉ là một địa danh gắn liền với lịch sử mà còn là điểm đến thiêng liêng với du khách trong và ngoài nước.

Nỗ lực không ngừng

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên Vừ A Bằng khẳng định Chiến thắng Điện Biên Phủ ngày 7-5-1954 là bản anh hùng ca bất diệt, ghi dấu ý chí quật cường, lòng yêu nước nồng nàn của nhân dân Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh, cùng với Chiến thắng mùa xuân 30-4-1975 đã kết thúc thắng lợi cuộc kháng chiến trường kỳ, đưa đất nước ta bước vào kỷ nguyên độc lập, thống nhất, hòa bình và phát triển.

Phát huy truyền thống hào hùng của quê hương Điện Biên Phủ anh hùng, Đảng bộ, chính quyền, nhân dân các dân tộc tỉnh Điện Biên đã và đang nỗ lực không ngừng, đạt được nhiều thành tựu quan trọng trong phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng - an ninh, nâng cao đời sống nhân dân. Đến nay, tỉ lệ nghèo đa chiều trên địa bàn toàn tỉnh là 33,25% với tổng số 47.361 hộ.

Tại xã Mường Phăng, TP Điện Biên Phủ, nơi đặt Sở Chỉ huy chiến dịch Điện Biên Phủ, 71 năm sau, các điểm di tích thành phần thuộc di tích chiến trường Điện Biên Phủ đã được đầu tư, tôn tạo khang trang phục vụ tham quan du lịch. Người dân các dân tộc nơi đây luôn gìn giữ, bảo vệ Mường Phăng như khu rừng thiêng mà nhân dân nơi đây vẫn gọi là "rừng Đại tướng". Còn Mường Thanh hôm nay là cánh đồng chuyên canh lúa rộng lớn nhất của tỉnh Điện Biên, với diện tích hơn 140 km².

Năm 2025, UBND tỉnh Điện Biên sẽ tập trung vào 9 nhóm nhiệm vụ và giải pháp để đạt được các chỉ tiêu chủ yếu trên các lĩnh vực như: tốc độ tăng trưởng kinh tế (GRDP) đạt trên 10,5%; tổng thu ngân sách nhà nước phân đầu đạt 15.292 tỉ đồng; chỉ số sản xuất công nghiệp phân đầu tăng trên 15%; giảm tỉ lệ hộ nghèo còn 17,66% - giảm 4% so với năm 2024...

Những tiền đề quan trọng

Theo thống kê từ Sở Văn hóa - Thể thao và Du lịch tỉnh Điện Biên, trong 5 ngày nghỉ lễ (từ 30-4 đến 4-5), đã có hơn 60.100 lượt du khách đến tham quan, trải nghiệm tại các khu, điểm du lịch trong tỉnh; trong đó có 13.500 lượt khách lưu trú. Tổng doanh thu từ hoạt động du lịch đạt khoảng 182 tỉ đồng; công suất sử dụng buồng phòng đạt 56,3%. Tính chung đến hết quý I/2025, tỉnh đón gần 430.000 lượt khách đến tham quan; tổng doanh thu từ hoạt động du lịch đạt gần 770 tỉ đồng.

Để thúc đẩy du lịch phát triển, Tỉnh ủy Điện Biên đã ban hành Nghị quyết số 03-NQ/TU về phát triển du lịch Điện Biên đến năm 2025, định hướng đến năm 2030, trong đó xác định các chỉ tiêu chủ yếu đến năm 2025 nâng tỉ trọng giá trị gia tăng các ngành dịch vụ du lịch chiếm khoảng 10% GRDP của tỉnh.

Ông Lê Thành Đô, Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên, cho biết tỉnh có nhiều tiềm năng để phát triển du lịch với 3 trụ cột, trong đó du lịch lịch sử (với điểm nhấn là hệ thống các di tích lịch sử thuộc Di tích lịch sử quốc gia đặc biệt chiến trường Điện Biên Phủ); bản sắc văn hóa của 19 dân tộc với nhiều nét đặc trưng của các dân tộc; danh lam thắng cảnh của Điện Biên. Từ những tiền đề rất quan trọng này, tỉnh Điện

Biên có cơ hội phát triển, khai thác và phát triển du lịch, lịch sử tâm linh, bản sắc văn hóa và danh lam thắng cảnh gắn với nghỉ dưỡng.

UBND tỉnh Điện Biên cũng vừa ban hành kế hoạch tổ chức Festival - Tinh hoa Tây Bắc năm 2025 vào dịp Quốc khánh 2-9, tại TP Điện Biên Phủ. Đây là lần đầu tiên tỉnh tổ chức một sự kiện văn hóa, du lịch có quy mô lớn, mang tầm khu vực và quốc tế.

Đây cũng là dịp để kết nối giao lưu văn hóa, tăng cường hợp tác phát triển du lịch giữa các địa phương trong nước và quốc tế, đồng thời là cơ hội để Điện Biên đạt được kỳ vọng đón khoảng 1,5 triệu lượt khách trong năm nay.

Thượng cờ và khánh thành Cột cờ A Pa Chải

Chào mừng kỷ niệm 71 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ, theo kế hoạch, ngày 7-5, UBND tỉnh Điện Biên tổ chức Lễ thượng cờ tại sân Cột cờ A Pa Chải (thuộc xã Sín Thầu, huyện Mường Nhé) và khánh thành công trình Cột cờ A Pa Chải tại khu vực sân nhà chờ lên mốc giao điểm đường biên giới 3 nước: Việt Nam - Lào - Trung Quốc (hay thường gọi là mốc số 0 ở cực Tây). Công trình này do Ngân hàng TMCP Nam Á (Nam A Bank) tài trợ toàn bộ, Báo Người Lao Động đồng hành và bảo trợ thông tin.

Cột cờ A Pa Chải là công trình do Bộ đội Biên phòng tỉnh Điện Biên làm chủ đầu tư. Tháng 11-2023, Cột cờ A Pa Chải được khởi công xây dựng, tổng mức đầu tư 31 tỉ đồng. Theo thiết kế, cột cờ Tổ quốc có độ cao khoảng 45,19 m, trong đó phần trụ bằng bê-tông cốt thép cao 29,5 m; phần cột cờ bằng inox cao 15,69 m; kích thước lá cờ là 7,5 m x 5 m với diện tích 37,5 m².

004. Vẹn nguyên tinh thần, ý chí Điện Biên/ Lê Lan// Nhân dân cuối tuần.- Số 19(18889).- Ngày 11/05/2025 - Tr.12

Tháng 5, từng con đường, ngõ phố trong thành phố Điện Biên Phủ lại kiêu hãnh thắp lên màu đỏ chói ngời của Quốc kỳ, của những biểu ngữ như hồi giục người muôn phương tìm về nơi đây. Về với mảnh đất Điện Biên, về để thăm chiến trường xưa và cả những công trình mới, về để mỗi người con nước Việt cảm nhận sự chuyển mình mạnh mẽ của thành phố trẻ...

Vọng tiếng “hò dô” từ ký ức oai hùng!

Vào những ngày này 71 năm trước, quốc lộ 41 (bây giờ là quốc lộ 6) lửa đạn đỏ từng cung đường. Không quân Pháp oanh tạc quốc lộ 41 với tần suất cao, trong suốt 48 ngày đêm, để ngăn cản sức chi viện cho chiến trường Điện Biên Phủ. Còn hôm nay, sau 71 năm, quốc lộ 6 trải dài mềm mại như dải lụa đưa du khách về với Điện Biên bằng những chuyến “boeing mặt đất”. Về với những “tọa độ lửa” thừa xưa như Cò Nòi, Pha Đin, Nà Tấu, Nà Nhạn... còn vọng về tiếng “hò dô” oai hùng thừa đó. Còn vọng về tiếng chèo ghềnh vào những đôi vai trần rớm máu...

Về Điện Biên hôm nay, sẽ chẳng khó tìm gặp những người chiến sĩ Điện Biên, như các ông Nguyễn Hữu Cháp, Bùi Kim Điều, Phạm Bá Miều, Phạm Đức Cư... để được nghe kể về những trận chiến sinh tử ở "Trung tâm đê kháng" Him

Lam, trận đánh đòi Độc Lập, đòi A1... Dầu tuổi cao sức yếu, có nhiều chuyện lúc nhớ lúc quên thế nhưng từng lời trong quyết tâm thư trước lúc vào trận chiến thì các ông còn nhớ mãi.

Trong dòng người nườm nượp về Điện Biên thăm các di tích đòi A1, Sở chỉ huy Chiến dịch ở Mường Phăng và Bảo tàng Chiến thắng Điện Biên Phủ, Thiếu tướng Lưu Xuân Cải, Chủ tịch Hội Cựu chiến binh Hải Phòng vô cùng xúc động khi được tận mắt thấy những hiện vật chiến trường của bộ đội ta ngày ấy. Ông chia sẻ: Trong trái tim mỗi người lính, ba tiếng “Điện Biên Phủ” rất đỗi thiêng liêng. Bởi vậy, không chỉ những chiến sĩ từng tham gia trận đánh mà lớp trẻ hôm nay đều mong mỗi được về thăm chiến trường xưa, để hiểu hơn tâm gương anh dũng chiến đấu của thế hệ cha anh đã cống hiến, hy sinh cho hòa bình, độc lập của dân tộc. “Mỗi lần về Điện Biên thăm lại di tích như đòi A1, di tích hầm chỉ huy của Đại tướng Võ Nguyên Giáp (xã Mường Phăng) và viếng hương hồn các anh hùng liệt sĩ trong các Nghĩa trang liệt sĩ A1, Him Lam... tôi như vẫn nghe được những tiếng hò dô, tiếng xung phong của các chú, các anh đã xông lên trên chiến trường đỏ lửa!”, Thiếu tướng Lưu Xuân Cải cho biết thêm.

Thành phố Điện Biên Phủ đang đổi thay từng ngày. Nhà mới, trường học mới mọc lên, đường lớn mở ra dẫn về các huyện vùng cao biên giới, về các căn cứ cách mạng xưa ở Tủa Chùa, Điện Biên Đông, Tuần Giáo. Từ đỉnh đòi D1- nơi có tượng đài chiến thắng Điện Biên Phủ, du khách thỏa sức phóng tầm mắt thật rộng, thật xa ngắm toàn cảnh thung lũng Mường Thanh. Đâu đâu cũng tràn những sắc màu tươi mới, màu của những mái đỏ công trường. Hay màu no ấm của cánh đồng lúa Mường Thanh menh mông rì rào sóng lúa...

Công trình xây bằng ý chí và tinh thần đoàn kết

Chính lễ kỷ niệm 71 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ, ngày 7/5 năm nay, tại xã biên giới Sín Thầu, huyện Mường Nhé, Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân cùng nhân dân các dân tộc tỉnh Điện Biên long trọng tổ chức Lễ khánh thành và Lễ thượng cờ đầu tiên tại cột cờ A Pa Chải. Công trình không chỉ mang ý nghĩa lịch sử, mà còn là biểu tượng khẳng định vị thế và chủ quyền lãnh thổ của Việt Nam tại điểm giao biên giới ba nước Việt Nam-Lào-Trung Quốc.

Đồng chí Lê Thành Đô, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Điện Biên cho biết, việc xây dựng Công trình cột cờ A Pa Chải tại xã Sín Thầu, huyện Mường Nhé là một trong những nội dung cụ thể của Nghị quyết số 03-NQ/TU của Tỉnh ủy Điện Biên về phát triển du lịch tỉnh Điện Biên đến năm 2025, định hướng đến năm 2030, với mục tiêu đưa Điện Biên trở thành điểm đến lịch sử hấp dẫn du khách trong nước, quốc tế.

Theo đồng chí Lê Thành Đô, thấu hiểu niềm ước mong xây dựng cột cờ thiêng liêng trên biên giới cực Tây Tổ quốc và ước vọng đoàn kết, hòa bình, góp sức xây dựng biên giới hữu nghị, bình yên trong trái tim mỗi người dân, bởi vậy ngay từ khâu thiết kế từng chi tiết, từng con số tại cột cờ đều mang một ý nghĩa, thông điệp gắn với sự kiện lịch sử Điện Biên Phủ, gắn với đời sống văn hóa của các dân tộc thiểu số ở Điện Biên.

Thân cột cờ được tạo khối dựa trên hình bát giác, thể hiện sự cân đối chắc chắn, vững chãi và uy nghiêm của thể nước nơi biên cương dặm dài. Phần chân cột cờ được tạo điểm nhấn bằng năm bức phù điêu mang hình ảnh đặc trưng văn hóa Tây Bắc, họa tiết dân tộc, theo các chủ đề: Sự tích Quả bầu mẹ-truyền thuyết của dân tộc Khơ Mú, trong đó có 19 dân tộc tỉnh Điện Biên; văn hóa tín ngưỡng, lao động, sản xuất, dân ca, dân vũ, trò chơi dân gian, phong tục tập quán với một số lễ hội đặc sắc của các dân tộc tại Điện Biên... Trên đỉnh cột cờ có ốp bức phù điêu đá với chủ đề Bác Hồ với các dân tộc Tây Bắc.

Khắc định “Công trình cột cờ A Pa Chải không chỉ được xây bằng vật liệu bê-tông, sắt, thép... mà được xây bằng ý chí và sự đoàn kết của các dân tộc tỉnh Điện Biên”, đồng chí Lê Thành Đô đã dẫn chứng, toàn bộ kinh phí xây dựng cột cờ (31 tỷ đồng) đều được vận động xã hội hóa; Bộ đội Biên phòng, Đoàn Biên phòng A Pa Chải cùng hàng nghìn lượt cán bộ, đoàn viên, thanh niên và bà con nhân dân các dân tộc ở xã Sín Thầu... đã không quản mưa giông hay nắng cháy để gửi từng bao đất, cống từng viên gạch, khiêng từng bao cát với đá, xi-măng lên độ cao công trình để xây dựng. Mỗi một viên gạch, phiến đá hay từng khóm cây trong khuôn viên cột cờ đều thấm đẫm những giọt mồ hôi, công sức của hàng trăm người đã miệt mài suốt một năm qua.

Dưới sân hành lễ cột cờ A Pa Chải, người con gái của dân tộc Hà Nhì có cái tên thật đẹp - Chang Thị Dung, Bí thư Đoàn xã Sín Thầu, đã không nén nổi niềm xúc động khi được ngắm nhìn lá cờ Tổ quốc có ngôi sao vàng năm cánh kiêu hãnh bay trên đỉnh Khoang La San. Chỉ tay về dãy núi sừng sững với các mũi đá vươn giữa biển mây, Chang Thị Dung, khẽ nói: Người Hà Nhì ở ngã ba biên giới gọi là dãy Khoang La San. Đời nối đời, người Hà Nhì ở các xã Sín Thầu, Sen Thượng, Chung Chải, Mường Nhé dù đi muôn nơi đều tự hào là người con ở vùng đất biên cương, nơi dù xa xôi cách trở nhưng có cột mốc số 0 trên đỉnh Khoang La San - ngã ba biên giới. Chung sức bảo vệ cột mốc, giữ gìn biên cương, người Hà Nhì luôn đoàn kết, một lòng tin theo con đường có Đảng, có Bác Hồ.

Chang Thị Dung tin tưởng, dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ, chính quyền tỉnh Điện Biên, nhân dân các dân tộc luôn nỗ lực thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững với thành quả đưa Sín Thầu là xã đầu tiên trong huyện Mường Nhé được công nhận đạt chuẩn nông thôn mới từ năm 2021. Hôm nay, Sín Thầu tiếp tục gặt hái thành công, trở thành điểm đến du lịch hấp dẫn với bản sắc văn hóa độc đáo của các dân tộc và các công trình ghi dấu chủ quyền lãnh thổ quốc gia rất đỗi thiêng liêng.

Cột cờ A Pa Chải có chiều cao hơn 45 m, được xây dựng trên một đỉnh núi có độ cao 1.459m so mực nước biển (cos), nằm trong dãy Khoang La San hùng vĩ chạy dọc theo biên giới Việt Nam-Trung Quốc. Tổng chiều cao của cột cờ sau khi hoàn thành ở cos +1.505,54 m là con số mang dấu ấn Chiến dịch Điện Biên Phủ lịch sử (tháng 5/1954). Lá cờ có kích thước 7,5 m x 5 m là con số ứng với ngày 7/5 - ngày Chiến dịch Điện Biên Phủ toàn thắng, kết thúc chín năm trường kỳ kháng chiến của dân tộc.

005. Điểm sáng nơi biên cương Tây Bắc/ Hồng Lam// An ninh biên giới.- Số 21.- Ngày 25/5/2025 - Tr.13

Trong những năm qua, cán bộ, chiến sĩ Đồn Biên phòng Pa Thơm, BĐBP Điện Biên không chỉ nỗ lực, quyết tâm hoàn thành tốt nhiệm vụ quản lý, bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia mà còn tích cực cùng cấp ủy, chính quyền địa phương giúp nhân dân phát triển kinh tế, xóa đói giảm nghèo, góp phần xây dựng vùng biên giới ngày càng vững mạnh và phát triển.

Gắn bó máu thịt với nhân dân

Đồn Biên phòng Pa Thơm có nhiệm vụ quản lý 31km đường biên giới giáp với nước bạn Lào thuộc 2 xã biên giới: Pa Thơm và Thanh Chăn, huyện Điện Biên. Nơi đây là địa bàn sinh sống của nhiều dân tộc anh em, nhưng chủ yếu vẫn là đồng bào các dân tộc Thái, Mông, Cống và Khơ Mú. Trong những năm qua, được sự quan tâm của Đảng, Nhà nước và chính quyền địa phương đã đầu tư nhiều công trình dân sinh, triển khai các mô hình phát triển kinh tế-xã hội, nhưng đời sống người dân vẫn còn nhiều khó khăn, thiếu thốn, trình độ dân trí không đồng đều. Trước thực tế đó, cán bộ, chiến sĩ Đồn Biên phòng Pa Thơm không chỉ thực hiện nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia, mà còn là lực lượng tiên phong trong công tác giúp dân phát triển kinh tế, xóa đói giảm nghèo, góp phần nâng cao đời sống của đồng bào các dân tộc nơi biên giới.

Trên đường xuống thăm bà con bản Pa Xa Lào, Trung tá Lò Văn Điện, Chính trị viên Đồn Biên phòng Pa Thơm chia sẻ: “Với tinh thần “3 bám, 4 cùng” với người dân, cán bộ, chiến sĩ Đồn Biên phòng Pa Thơm đã triển khai nhiều mô hình giúp dân phát triển kinh tế như: “Hũ gạo tình thương”, “Vườn rau Biên phòng”, “Ngân hàng bò”... Mỗi bản làng ấm no thêm một chút là biên cương vững chắc hơn một phần”.

Chúng tôi ghé vào gia đình chị Lò Thị Thơm vừa lúc chị đi thăm ruộng ngô về, chị Thơm kể, trước đây, kinh tế gia đình chị rất khó khăn, nhất là khi giáp hạt. Nhưng kể từ khi được các chiến sĩ Đồn Biên phòng Pa Thơm hỗ trợ gần chục cân ngô giống, tiền mua phân bón, giúp ngày công trông, chăm sóc và thu hoạch, vụ ngô vừa rồi, gia đình chị đã thu được hơn chục bao ngô. “Không chỉ có giúp đỡ bà con về nguồn lương thực, tôi còn được các cán bộ, chiến sĩ Đồn Biên phòng Pa Thơm tận tình hướng dẫn kỹ thuật trông ngô đạt năng suất cao, không bị sâu bệnh. Từ nay, tôi có thể tự chăm sóc cây ngô, cây lúa để ổn định cuộc sống rồi” - chị Thơm vui mừng cho biết thêm.

Không chỉ hỗ trợ về vật chất, cán bộ Đồn Biên phòng Pa Thơm còn tích cực tuyên truyền, vận động bà con bỏ tập tục lạc hậu, nâng cao nhận thức trong sản xuất, vệ sinh môi trường và chăm sóc sức khỏe cộng đồng. Hình ảnh những người lính cùng dân làm nương, dựng nhà, dạy học, phát thuốc... đã trở nên quen thuộc và gần gũi với đồng bào nơi đây.

Những người cha mang quân hàm xanh

Một trong những chương trình hiệu quả, mang đậm tính nhân văn sâu sắc mà Đồn Biên phòng Pa Thơm đang thực hiện là Chương trình “Nâng bước em tới trường

- Con nuôi đồn biên phòng”. Hiện nay, đồn đang nhận nuôi và hỗ trợ học tập cho nhiều em học sinh mồ côi, có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn, trong đó có em Quảng Trung Thành, người dân tộc Khơ Mú, ở bản Pa Xa Xá, xã Pa Thơm, được Đồn Biên phòng Pa Thơm nhận nuôi dưỡng từ năm lớp 3. Từ một cậu bé nhút nhát, sống cùng ông bà già yếu, em giờ đây đã trở thành học sinh giỏi toàn diện, ước mơ sau này trở thành người lính Biên phòng để cầm súng bảo vệ biên cương Tổ quốc, bảo vệ quê hương Điện Biên. “Nếu không có các chú bộ đội ở Đồn Biên phòng Pa Thơm thì con đã phải nghỉ học từ lâu rồi. Con không biết lấy gì trả ơn các chú, chỉ biết học tập thật giỏi để không phụ công ơn của các chú” - em Thành xúc động nói.

Không chỉ là nơi nuôi dưỡng, Đồn Biên phòng Pa Thơm còn là “ngôi nhà lớn” thứ hai, nơi các em được chăm sóc, rèn luyện và định hướng tương lai. Tình cảm thiêng liêng giữa những người cha mang quân hàm xanh và các em nhỏ nơi vùng biên đã trở thành câu chuyện xúc động, lay động trái tim bao người. Ở đơn vị, các em được bố trí chỗ ăn, ở, sinh hoạt, có góc học tập riêng và các đồ dùng, phương tiện sinh hoạt cần thiết. Đơn vị còn phân công cán bộ trực tiếp kèm cặp, hướng dẫn, giáo dục và chăm sóc, trực tiếp đưa đón các em đến trường... Chỉ tính từ năm 2018 đến nay, mỗi năm, Đồn Biên phòng Pa Thơm còn nhận đỡ đầu từ 3- 5 học sinh có hoàn cảnh khó khăn trên địa bàn 2 xã Thanh Chăn, Pa Thơm, với mức hỗ trợ 500.000 đồng/em/tháng theo Chương trình “Nâng bước em tới trường - Con nuôi đồn biên phòng”.

Trong những năm qua, những việc làm nghĩa tình của cán bộ, chiến sĩ Đồn Biên phòng Pa Thơm đã góp phần làm sáng lên hình ảnh của những người lính mang quân hàm xanh luôn sát cánh cùng nhân dân. Địa bàn biên giới xã Pa Thơm và Thanh Chăn từ một vùng khó khăn, giờ đã từng bước khởi sắc với những đổi thay tích cực trong đời sống, giáo dục, y tế và an ninh trật tự.

Trong âm vang của núi rừng Tây Bắc, giữa những bản làng còn in dấu gian khó, hình ảnh những người lính quân hàm xanh của Đồn Biên phòng Pa Thơm vẫn lặng thầm tỏa sáng bằng chính sự tận tụy, tinh thần trách nhiệm và trái tim nhân hậu. Họ không chỉ là người lính, mà còn là điểm tựa tinh thần, là biểu tượng của tình nghĩa và lòng tận tụy nơi phen dậu của Tổ quốc.

006. Trí thức trẻ góp sức dựng xây biên cương/ Quân khu Hai.- Số 1329.- Ngày 22/5/2025 - Tr.6

Không phải từ miền xuôi lên miền ngược, những đội viên trí thức trẻ tình nguyện (TTTTN) tại Khu Kinh tế – Quốc phòng (KT-QP) Mường Chà phần lớn là con em đồng bào các dân tộc thiểu số trên địa bàn. Họ đã tình nguyện ở lại quê hương, mang theo tri thức, lý tưởng và tinh thần cống hiến để góp phần phát triển vùng đất mình sinh ra. Được tuyển chọn theo Dự án 174 do Thủ tướng Chính phủ phê duyệt, họ đang ngày đêm bám bản, bám dân, sát cánh cùng bộ đội, góp sức xây dựng cơ sở chính trị, phát triển kinh tế – xã hội và củng cố Quốc phòng – an ninh nơi biên cương Tổ quốc.

Vững vàng "ba bám, bốn cùng"

Địa bàn Đoàn KT-QP 379 làm nhiệm vụ trải rộng trên 264 bản thuộc 28 xã của 4 huyện vùng cao biên giới tỉnh Điện Biên – nơi địa hình hiểm trở, dân trí còn thấp, nhiều hủ tục đeo bám. Những tương khó khăn sẽ khiến các đội viên TTTTN chùn bước, nhưng trái lại, tinh thần “ba bám, bốn cùng” (bám đơn vị, bám địa bàn, bám chính sách – cùng ăn, cùng ở, cùng làm, cùng nói tiếng địa phương) đã trở thành phương châm hành động của từng bạn trẻ.

Anh Cứ A Đình, sinh năm 1996, quê xã Huổi Mí, huyện Mường Chà, là một trong những đội viên người Mông tiêu biểu. Tốt nghiệp ngành Luật, trở về phục vụ chính mảnh đất quê hương, anh chia sẻ: “Ban đầu, đồng bào chưa tin, có người tránh mặt. Nhưng mình kiên trì đến từng bản, hỗ trợ bà con làm đơn, giải thích các chính sách, hướng dẫn pháp luật, ... dần dần, mình được coi như người nhà”.

Cùng tâm thế ấy, Lèng Thị Biên, nữ đội viên người Thái, quê huyện Nậm Pồ, tốt nghiệp Cao đẳng Dược, đã trở thành điểm tựa y tế tin cậy cho người dân xã Phìn Hồ. Biên tâm sự: “Có hôm đi tiêm phòng cho trẻ em ở bản xa, phải đi bộ cả buổi mới tới nơi, nhưng khi nhìn những đôi mắt trẻ thơ chờ đợi, mọi mệt mỏi tan biến hết”.

Thượng tá Lưu Lương Bằng, Phó Đoàn trưởng Đoàn KT-QP 379 đánh giá: “Trí thức trẻ là lực lượng kế thừa và làm mới phương thức dân vận tại đơn vị. Các em không chỉ góp phần nâng cao hiệu quả phát triển KT-XH mà còn làm sâu sắc thêm mối quan hệ giữa quân đội với đồng bào các dân tộc thiểu số. Đây là giá trị cốt lõi mà Dự án 174 hướng tới”.

Lan tỏa từ những việc nhỏ

Không chỉ góp phần phát triển hạ tầng, chăn nuôi, trồng trọt, các đội viên TTTTN còn là những “người truyền cảm hứng” trong lĩnh vực giáo dục, pháp luật, văn hóa. Với chuyên ngành Giáo dục chính trị, đội viên Lò Văn Trinh (quê Sơn La) đã bám sát các điểm trường ở xã Mường Và để hỗ trợ giảng dạy, tuyên truyền pháp luật và tham gia vận động học sinh tới lớp sau kỳ nghỉ lễ. Anh từng vận động thành công 12 học sinh bỏ học trở lại trường chỉ trong một tháng.

Không chỉ ở lĩnh vực chuyên môn, các đội viên còn tích cực tham gia hoạt động xã hội như hỗ trợ sửa chữa nhà dân, tu sửa trường học, khám chữa bệnh lưu động, tổ chức các buổi sinh hoạt văn hóa, thể thao. Trong đợt 2 của dự án, các đội viên đã góp trên 1.200 ngày công xây dựng hạ tầng, gần 2.400 lượt hướng dẫn kỹ thuật nông, lâm nghiệp, và phối hợp vận động hơn 220 thanh niên địa phương lên đường nhập ngũ.

Theo Đại tá Nguyễn Văn Thường, Đoàn trưởng Đoàn KT-QP 379: “Sau hơn một năm triển khai, dự án đã chứng minh được hiệu quả rõ rệt. Nhiều đội viên đã trở thành cầu nối giữa cấp ủy, chính quyền với nhân dân, đồng thời là nhân tố tích cực trong công tác xây dựng hệ thống chính trị ở cơ sở. Chúng tôi tự hào vì sự trưởng thành nhanh chóng của các em trong môi trường rèn luyện thực tế đầy thử thách”.

Niềm tin ngày càng sâu rễ bền gốc

Từ danh sách biên chế, có thể thấy thành phần đội viên phong phú: 23 người tốt nghiệp đại học, 77,5% là người dân tộc thiểu số, đa phần là đoàn viên thanh niên.

Điều đó phản ánh nỗ lực cụ thể của công tác tuyển chọn, hướng tới những ứng viên phù hợp với đặc thù địa bàn và nhiệm vụ.

Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện, vẫn có những thách thức không nhỏ: Kinh nghiệm thực tiễn của đội viên mới ra trường còn hạn chế; cơ sở vật chất thiếu thốn; công việc đa dạng, đòi hỏi khả năng thích nghi cao. Một số đội viên sau một thời gian đã tìm được công việc khác và xin rút khỏi chương trình. Điều đó cho thấy áp lực lớn mà trí thức trẻ phải vượt qua khi sống và cống hiến ở nơi đầu nguồn Tổ quốc.

Để duy trì và nâng cao hiệu quả của dự án, Đoàn KT-QP 379 kiến nghị tiếp tục được hỗ trợ cơ chế, chính sách ưu đãi về thi tuyển công chức, cộng điểm xét tuyển sau khi hoàn thành nhiệm vụ. Đồng thời, cần tăng cường nguồn kinh phí để triển khai các mô hình kinh tế mẫu, góp phần lan tỏa tri thức đến đồng bào một cách thực chất. “Không phải ai cũng đủ sức đi đến tận cùng của hành trình, nhưng sự trưởng thành từ gian khó là phần thưởng vô giá. Với chúng tôi, mỗi đội viên TTTN là một nhịp cầu gắn kết giữa chính sách với lòng dân, giữa phát triển và gìn giữ chủ quyền nơi biên cương” – Thượng tá Lưu Lương Bằng chia sẻ.

Những bước chân bền bỉ của đội ngũ TTTN tại Khu KT-QP Mường Chà không chỉ in dấu giữa đại ngàn Tây Bắc, mà còn khắc sâu trong lòng người dân về một thế hệ thanh niên dám dấn thân, trách nhiệm và giàu khát vọng cống hiến. Chính từ vùng đất gian khó ấy, hạt giống tri thức và niềm tin đang nảy nở, hứa hẹn một tương lai tươi sáng cho đồng bào vùng cao, và cũng là minh chứng sinh động cho hiệu quả chiến lược của Dự án 174 của Thủ tướng Chính phủ trong giai đoạn mới.

007. Chuyện xóa nhà tạm ở vùng cao - Bài 5: Bộ đội vào vai thợ xây// Tiền phong.- Số 130.- Ngày 10/05/2025 - Tr.9

Giữa núi rừng Tây Bắc mù sương, những ngôi nhà lợp mái tôn đỏ nổi bật giữa rừng xanh. Từng viên gạch, từng thanh gỗ nơi ấy đều in dấu bàn tay người lính. Không có tiếng pháo mừng, không có băng rôn khẩu hiệu, nhưng ân tình của bộ đội với dân thì ai cũng khắc cốt, ghi tâm...

Gác súng để gùi gạch, trộn hồ

Cửa khẩu quốc tế Tây Trang nằm ở bản Ka Hâu, xã Na U, huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên. Sáng sớm, sương núi vẫn còn vắt ngang các triền núi, trắng xóa như khói. Đường đang ướt đầm hơi sương, chiếc xe bán tải của Đồn Biên phòng Cửa khẩu quốc tế Tây Trang phải dừng lại giữa dốc, nhường cho một đoàn người đi bộ đang hì hục gùi từng bao xi măng đi lên. Gùi nặng oằn vai nhưng gương mặt ai cũng rạng rỡ, bởi họ biết, hôm nay là ngày đổ móng cho căn nhà mới của một hộ nghèo trong bản.

Người đi đầu là Thiếu tá Nguyễn Tuấn Vũ, Chính trị viên phó của Đồn. Tay áo xắn cao, đôi ủng lấm bùn, vừa đi vừa thở hổn hển, Thiếu tá Vũ vẫn cười tươi, tếu táo: “Lính biên phòng quen làm báo cáo, huấn luyện, quen bám, nắm địa bàn nhưng khi gùi gạch, trộn hồ xây nhà cũng không hề kém thợ chuyên nghiệp đâu nhé”.

Bản biên giới nơi đây nghèo, đồng bào dân tộc Mông chiếm đa số. Nhiều gia đình quanh năm sống trong những căn nhà tạm bợ vách đất, mái dột, có nhà chỉ cần mưa to là sập. Những đứa trẻ chân đất, mặt mũi lấm lem, học hành dang dở. Hướng ứng phong trào thi đua “Chung tay xóa nhà tạm, nhà dột nát năm 2025”, Đoàn Tây Trang nhận hỗ trợ xây nhà cho 4 hộ dân đặc biệt khó khăn. Các anh không hỗ trợ bằng tiền mặt mà bằng ngày công lao động.

Ở công trường dựng nhà chúng tôi đến thăm không thấy bóng dáng thợ xây nào mà chỉ toàn những người lính biên phòng với quân hàm trên vai và xẻng, bay trát vữa trên tay. Người chẻ gạch, người trộn hồ, người đẩy xe chở cát. Ai cũng tất bật như đang vào cao điểm huấn luyện. Tổ công tác có đủ mọi quân hàm, từ binh nhất đến thiếu tá, đều lấm tấm bụi xi măng.

Nhiều chiến sĩ dù chưa từng cầm bay, cầm thước nhưng chỉ sau vài hôm cũng trở nên thạo việc. Thiếu tá Vũ kể: “Lúc đầu, có cậu trát vữa xong nhưng cả mảng tường lồi lõm phải làm lại, dân thấy cũng lo. Nhưng được vài hôm, quen tay rồi thì làm đâu chắc đấy. Lính mà, khó mấy cũng học, cũng làm được”.

Căn nhà mà bộ đội đang xây nằm nép dưới chân núi, nền đất mới san phẳng, tường gạch đã cao ngang ngực. Cứ vài người một nhóm, các anh chia nhau làm từng khâu. Nhóm đào móng, nhóm dựng khung, nhóm chuẩn bị vật liệu lợp mái nhà. Đoàn còn phối hợp với cán bộ kỹ thuật của xã để bảo đảm công trình đúng theo tiêu chuẩn “ba cứng” gồm nền cứng, tường cứng và mái cứng. Cụ thể, nhà có nền kiên cố, tường xây bằng gạch chỉ, mái là tôn cách nhiệt.

Với những căn nhà nằm sâu trong bản, đường hẹp, xe lớn không vào được nên toàn bộ gạch, cát, xi măng phải gửi bộ từng bao. Có hôm trời mưa, đường trơn, xe đẩy lật giữa dốc, cả nhóm lại hò nhau xúc lại từng xẻng cát, vỗ về nhau bằng câu đùa: “Cát rửa rồi, giờ rửa thêm lần nữa cho sạch!”.

Nhìn từng bức tường cao dần lên, từng viên gạch được đặt ngay hàng thẳng lối, bà Vừ Thị Xông hơn 70 tuổi, một trong những hộ được giúp làm nhà mới xúc động nói: “Bộ đội không chỉ giữ đất mà còn dựng nhà. Mình già rồi, không giúp gì được, chỉ biết nấu ấm nước, luộc bắp cho các chú giải lao. Có được nhà mới, mình vui lắm!”.

Dân có nhà an toàn, biên cương mới vững

Ở huyện vùng cao Nậm Pồ, của tỉnh Điện Biên, nơi địa hình hiểm trở và đời sống còn nhiều khó khăn, những ngày qua cũng rộn ràng tiếng cưa, tiếng búa trong niềm vui của người dân vùng biên. Tại xã Nà Hỳ, Đoàn Biên phòng Nà Hỳ đã tổ chức 60 lượt cán bộ, đoàn viên thanh niên, mỗi người tham gia 15 ngày công hỗ trợ người dân xây dựng nhà ở theo tiêu chí mới. Các căn nhà đều được xác minh kỹ lưỡng, đảm bảo theo quy định tại Quyết định 55/QĐ-BXD về nền móng, khung tường và mái nhà.

Đồng chí Nguyễn Văn Chính- Chính trị viên Đoàn Biên phòng Nà Hỳ cho biết, toàn bộ các hộ dân được hỗ trợ đều được xác minh kỹ lưỡng, khảo sát nền đất, bảo đảm căn nhà xây lên sẽ thực sự bền vững. “Không phải cứ có tiền là làm được. Dân thiếu nhân lực, thiếu thợ, thì bộ đội là người thay thế. Anh em đều làm bằng trách nhiệm và tình cảm”.

Trung ương và các tỉnh thành “chia lửa” với Điện Biên

Đầu tháng 4/2025 vừa qua, ông Lê Thành Đô - Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên đã ký quyết định bổ sung kinh phí thực hiện chương trình xóa nhà tạm, nhà dột nát trên địa bàn tỉnh, với tổng mức hỗ trợ lên tới 254,34 tỷ đồng. Nguồn kinh phí bao gồm: 16,922 tỷ đồng từ tiết kiệm chi thường xuyên năm 2024 của tỉnh; 226,018 tỷ đồng từ ngân sách nhà nước điều tiết Trung ương; 10 tỷ đồng do tỉnh Bắc Ninh hỗ trợ; 1,4 tỷ đồng từ nguồn đóng góp dư năm 2024 chuyển sang. Với mức hỗ trợ 60 triệu đồng/hộ xây mới và 30 triệu đồng/hộ sửa chữa, dự kiến sẽ có 3.870 căn nhà được xây mới, 738 căn được cải tạo.

Một trong những hộ dân được hỗ trợ lần này là gia đình ông Chảo Văn Pô - người Dao sống ở bản Sín Chải (xã Nà Hỳ, huyện Nậm Pồ). Cả nhà ông từng sống trong căn lán vách nứa, mái tôn thủng, mùa đông gió lùa buốt đến xương. Nhận được tin sẽ được hỗ trợ dựng nhà, ông Pô mừng đến mất ngủ cả đêm. Gia đình ông có tích góp được chút tiền, nhưng không đủ thuê thợ. Nay bộ đội góp công, ông chỉ cần mua vật liệu là đủ dựng được mái nhà mơ ước.

Cũng trong địa bàn huyện vùng cao Nậm Pồ, tại bản Na Cô Sa 4 cũng đang rộn ràng không khí khánh thành nhà mới. Gia đình bà Vàng Thị Dợ, người phụ nữ Mông goá chồng, một mình nuôi ba đứa con nhỏ nay đã có mái nhà vững chãi để tránh mưa nắng. Căn nhà xây hơn hai tháng, đủ chỗ cho lũ trẻ có góc học bài, đủ để bà yên tâm trồng thêm cây, nuôi thêm lợn.

Ngày dọn về nhà mới, cán bộ, chiến sĩ Đồn Biên phòng Na Cô Sa cùng Hội Phụ nữ xã còn đến tặng quà, mang theo bánh kẹo cho lũ trẻ và một lá cờ đỏ sao vàng treo trước hiên nhà. Bà Dợ rung rung, giấu nước mắt sau nụ cười nói: “Tôi cả đời không dám mơ có nhà xây. Giờ có rồi, nhờ bộ đội cả đấy!”.

Ở nơi biên giới xa xôi này, mỗi mái nhà dựng lên kèm theo một thông điệp thiêng liêng “Dân có nơi ở an toàn, biên cương mới vững”. Không có khẩu hiệu nào được treo lên, chỉ có những ngày công lặng thầm của bộ đội. Những đôi tay quen súng, quen điều lệnh, nay học cầm bay, học xây gạch như một sự chuyển mình đầy trách nhiệm.

Những căn nhà dựng lên từ gạch ngói không chỉ là mái che mưa nắng, mà còn là điểm tựa niềm tin, nơi những đứa trẻ vùng cao học bài, nơi người già an nghỉ, nơi bếp lửa sưởi ấm một tương lai mới. Và ở nơi địa đầu Tổ quốc này, hình ảnh “Bộ đội Cụ Hồ” luôn bừng sáng, không chỉ trên đường tuần tra biên giới, mà trong từng mái nhà ấm áp, giữa đời thường mộc mạc của dân bản.

008. Hội NCT tỉnh Điện Biên: Tổng kết phong trào “Tuổi cao - Gương sáng” giai đoạn 2020 - 2025/ Đỗ Quang Khải// Người cao tuổi.- Số 94 (3968).- Ngày 10/5/2025 - Tr.5

Hội NCT tỉnh Điện Biên vừa tổng kết 5 năm thực hiện phong trào thi đua “Tuổi cao - Gương sáng” giai đoạn 2020 - 2025. Dự hội nghị có các đồng chí Lò Văn Phương, Chủ tịch HĐND tỉnh; Lò Văn Cương, Phó Chủ tịch UBND tỉnh.

Báo cáo tại hội nghị cho biết: Phong trào thi đua “Tuổi cao - Gương sáng” giai đoạn 2020 - 2025 có nhiều chuyển biến tích cực; vị trí, vai trò của NCT ngày càng khẳng định trên các mặt của đời sống kinh tế, chính trị, xã hội. Toàn tỉnh hiện có hơn 16.000 NCT tham gia lao động sản xuất, trong đó hơn 1.200 NCT là chủ doanh nghiệp, hợp tác xã, trang trại. Hiện có hơn 3.000 NCT đạt danh hiệu làm kinh tế giỏi các cấp; hơn 3.400 NCT tham gia xây dựng hệ thống chính trị ở cơ sở (làm công tác Đảng, chính quyền, MTTQ và các đoàn thể)...

Với những thành tích đạt được trong phong trào thi đua “Tuổi cao - Gương sáng” giai đoạn 2020 - 2025, Hội NCT tỉnh Điện Biên vinh dự được Chủ tịch nước tặng thưởng Huân chương Lao động hạng Ba; Chính phủ tặng Cờ thi đua hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ và dẫn đầu khối thi đua các hội đặc thù; nhiều tập thể, cá nhân được Hội NCT Việt Nam, UBND tỉnh, Hội NCT tỉnh biểu dương, khen thưởng.

Phát biểu tại hội nghị, đồng chí Lò Văn Cương, Phó Chủ tịch UBND tỉnh ghi nhận, biểu dương những kết quả mà các cấp Hội NCT đạt được trong phong trào thi đua “Tuổi cao - Gương sáng”; góp phần xứng đáng vào công cuộc xây dựng, phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh của tỉnh. Đồng thời đề nghị trong giai đoạn tới mỗi hội viên, NCT cần tiếp tục phát huy, tích cực vận động Nhân dân, gia đình, thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật Nhà nước. Tăng cường xây dựng khối đại đoàn kết các dân tộc từ trong thôn, bản, tổ dân phố, gia đình và dòng họ. Xây dựng mỗi gia đình, mỗi thôn, bản, tổ dân phố đạt danh hiệu văn hóa; xứng đáng là chỗ dựa tin cậy của cấp ủy Đảng, chính quyền địa phương.

Tại hội nghị, Hội NCT tỉnh đã phát động phong trào thi đua yêu nước “Tuổi cao - Gương sáng” giai đoạn 2025 - 2030, với 6 nội dung và 5 chỉ tiêu chủ yếu: 80% trở lên tổ chức hội các cấp được công nhận hoạt động tốt; 85% trở lên hội viên đạt danh hiệu “Tuổi cao - Gương sáng”; 90% hộ gia đình NCT đạt danh hiệu “Gia đình văn hóa”...

Nhân dịp này, Trung ương Hội NCT Việt Nam tặng Kỷ niệm chương cho 5 cá nhân; UBND tỉnh tặng Bằng khen cho 1 tập thể; Hội NCT tỉnh tặng Giấy khen cho 5 tập thể và 20 cá nhân đã có thành tích xuất sắc trong phong trào thi đua “Tuổi cao - Gương sáng” giai đoạn 2020 - 2025.

009. Tháng hành động vì trẻ em: Cải thiện đời sống cho trẻ có hoàn cảnh đặc biệt/ Xuân Tư// Nông thôn ngày nay.- Số 85.- Ngày 29/5/2025 - Tr.8

Ngày 27/5, UBND tỉnh Điện Biên tổ chức Lễ phát động Tháng Hành động vì trẻ em năm 2025 với chủ đề “Ưu tiên nguồn lực hoàn thành các mục tiêu vì trẻ em”.

Phát biểu tại Lễ phát động, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên đề nghị sở, ngành, cấp ủy, chính quyền các cấp nỗ lực nhiều hơn; chủ động phối hợp triển khai đồng bộ và kịp thời, đầy đủ các chủ trương, chính sách trong giải quyết các vấn đề về trẻ em. Hành động vì trẻ em không chỉ gói gọn trong một tháng mà phải được duy trì và lan tỏa lâu dài, trong từng chính sách, từng việc làm cụ thể.

Điện Biên hiện có 191.000 trẻ em dưới 16 tuổi; trong đó, số trẻ có hoàn cảnh đặc biệt là 6.319 em, số trẻ em có nguy cơ rơi vào hoàn cảnh đặc biệt là 79.646 trẻ (chủ yếu là trẻ em sống trong hộ gia đình nghèo, gia đình có vấn đề về xã hội). Những năm qua, công tác trẻ em luôn được tỉnh quan tâm, coi đây là vấn đề có tính chiến lược, lâu dài nhằm nâng cao chất lượng nguồn nhân lực trong tương lai. Tuy nhiên, công tác này vẫn còn khoảng trống và hạn chế như tình trạng bất bình đẳng về cơ hội phát triển trong đó có khoảng cách về tiếp cận các dịch vụ chăm sóc y tế, giáo dục, phúc lợi xã hội của trẻ em giữa các vùng, địa phương, nhất là vùng sâu, vùng xa, trẻ em dân tộc thiểu số; bảo vệ trẻ em và phòng ngừa bạo lực, xâm hại tình dục, phòng, chống tai nạn thương tích...

010. Điện Biên muốn sớm xây dựng cao tốc Mộc Châu - Điện Biên - Cửa khẩu Tây Trang/ Hạ Quỳnh// An ninh thủ đô.- Số 7574.- Ngày 29/5/2025 - Tr.7

UBND tỉnh Điện Biên vừa có Tờ trình kiến nghị Thủ tướng Chính phủ và Bộ Xây dựng xem xét đầu tư hoàn thiện, đồng bộ toàn tuyến cao tốc Hà Nội - Hoà Bình - Sơn La - Điện Biên đoạn Mộc Châu - Sơn La - Điện Biên - cửa khẩu Tây Trang.

Theo tỉnh Điện Biên, Điện Biên là tỉnh miền núi, biên giới phía Tây Bắc của Tổ quốc, có vị trí chiến lược quan trọng về kinh tế và quốc phòng.

Tỉnh có đường biên giới giáp với các Lào, Trung Quốc, thông qua các cửa khẩu quốc tế là đầu mối kết nối vùng Tây Bắc với các nước trong khu vực Tiểu vùng sông Mê Kông mở rộng, tuyến đường sắt Côn Minh (Trung Quốc) - Viên Chăn (Lào).

Tuy nhiên, hạ tầng giao thông kết nối nội tỉnh, liên tỉnh, liên vùng còn rất khó khăn. Hiện nay, việc kết nối từ Thủ đô Hà Nội đến tỉnh Điện Biên thông qua các tuyến QL6, QL279 tiêu chuẩn kỹ thuật đường cấp III, cấp IV miền núi với dốc lớn, nhiều bán kính đường cong nằm nhỏ, khúc cua liên tục, tầm nhìn hạn chế, hàng năm bị ảnh hưởng sạt lở, sương mù ở những vị trí đèo núi cao, hiểm trở, là nguyên nhân gây mất ATGT trên tuyến.

Cùng với đó là tốc độ lưu thông thấp không đáp ứng nhu cầu vận tải trong giai đoạn hiện nay.

Những hạn chế nêu trên là nguyên nhân chính dẫn đến khó khăn trong kêu gọi thu hút đầu tư trên địa bàn tỉnh, chưa phát huy được tiềm năng, lợi thế.

Theo UBND tỉnh Điện Biên, tuyến cao tốc Hà Nội - Hoà Bình - Sơn La - Điện Biên có tổng chiều dài khoảng 450km, hiện đang từng bước được đầu tư theo các phân đoạn.

Trong đó, đoạn Hà Nội - Mộc Châu (Sơn La) có chiều dài 119km đang được triển khai thực hiện, dự kiến hoàn thành, đưa vào khai thác năm 2028.

Đoạn Mộc Châu - Sơn La - Điện Biên - Cửa khẩu Tây Trang có chiều dài khoảng 305km hiện chưa được đầu tư.

Trong đó, đoạn TP Điện Biên Phủ - Nút giao Km15+800/QL279 (chiều dài khoảng 45km) đã được Thủ tướng Chính phủ chấp thuận giao UBND tỉnh Điện Biên

là cơ quan Nhà nước có thẩm quyền đầu tư theo phương thức PPP nhưng chưa triển khai do khó khăn về nguồn lực.

Theo quy hoạch điều chỉnh được duyệt, đoạn tuyến cao tốc TP Sơn La - Cửa khẩu Tây Trang (thuộc CT.03 chiều dài khoảng 200km, quy mô 4 làn xe), Điện Biên đã được điều chỉnh tiến trình đầu tư lên trước năm 2030.

Trước đó, Bộ Xây dựng cũng đã có văn bản gửi Bộ Tài chính báo cáo tình hình thực hiện đầu tư công trung hạn giai đoạn 2021 – 2025 và xây dựng nhu cầu kế hoạch đầu tư công trung hạn 2026 - 2030, trong đó đề xuất tuyến Mộc Châu - Sơn La - Điện Biên - Cửa khẩu Tây Trang thuộc danh mục các dự án hạ tầng chiến lược ưu tiên đầu tư.

Khẳng định việc đầu tư tuyến Mộc Châu - Sơn La - Điện Biên - cửa khẩu Tây Trang phù hợp với quy hoạch được duyệt, tỉnh Điện Biên kiến nghị đầu tư tuyến cao tốc này trên chiều dài 305km trong giai đoạn 2026 - 2030.

Điểm đầu dự án kết nối với cao tốc Hoà Bình - Mộc Châu. Điểm cuối tại Cửa khẩu Tây Trang, tỉnh Điện Biên. Quy mô đầu tư 4 làn xe, bề rộng nền đường 22m, bảo đảm tuân thủ theo quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về đường bộ cao tốc.

"UBND tỉnh Điện Biên cam kết thực hiện công tác bồi thường, giải phóng mặt bằng của dự án bằng nguồn lực của địa phương", văn bản nêu.

011. Điện Biên quản lý bảo tồn đa dạng sinh học/ Trần Hương// Nông nghiệp môi trường, số 24, ngày 15/5/2025 - Tr.6

Tỉnh Điện Biên đặc biệt chú trọng công tác bảo vệ tài nguyên thiên nhiên, cấm săn bắt trái phép, bảo tồn nguồn gen quý hiếm của các loài động, thực vật hoang dã.

Toàn tỉnh Điện Biên hiện có hơn 423.000ha rừng với hệ sinh thái đa dạng, phong phú. Hệ thực vật rừng gồm 948 loài, trong đó có 41 loài thực vật được ghi nhận trong Sách đỏ Việt Nam và Sách đỏ IUCN. Các hệ sinh thái cây bụi, tre nứa có 405 loài thực vật, gồm 3 loài quý hiếm là kim cang nhiều tán, kim cang petelo và hà thủ ô đỏ. Hệ sinh thái trảng cỏ có 259 loài, phần lớn hình thành sau cháy rừng, đốt nương rẫy hoặc các hoạt động đốt cỏ vào mùa khô.

Diện tích rừng rộng lớn là môi trường sống của nhiều loài động vật, trong đó có những loài quý hiếm và nguy cấp. Toàn tỉnh hiện có 3.255 cá thể động vật hoang dã. Trong đó, 889 cá thể thuộc nhóm động vật rừng nguy cấp, quý hiếm; còn lại 2.366 cá thể là động vật rừng thông thường.

Đặc biệt, Khu dự trữ thiên nhiên Mường Nhé và rừng di tích lịch sử, cảnh quan môi trường Mường Phăng là hai khu vực có sự đa dạng sinh học cao, cảnh quan tự nhiên độc đáo, chứa đựng nhiều loài động, thực vật quý hiếm.

Khu dự trữ thiên nhiên Mường Nhé hiện có 27 bộ, 95 họ và 133 loài động vật rừng. Trong đó, 55 loài là động vật quý hiếm như gấu chó, gấu ngựa, vượn bạc má, voọc, khỉ, công, niệc cổ hung... Về chim và bò sát, đã ghi nhận 210 loài chim thuộc 13 bộ, 46 họ, trong đó có hai loài được ghi trong Sách đỏ IUCN là bồng chanh rừng và sẻ đồng ngực vàng.

Ông Diệp Văn Chính, Giám đốc Khu dự trữ thiên nhiên Mù Cang Lũn cho biết: Những năm qua, đơn vị đã thực hiện tốt công tác quản lý, bảo vệ rừng, phục hồi hệ sinh thái và cảnh quan rừng, tạo điều kiện cho các loài động thực vật phát triển. Đồng thời, tăng cường tuyên truyền, nâng cao nhận thức cho cán bộ và người dân về vai trò của việc bảo vệ hệ sinh thái, thực vật, động vật rừng và bảo tồn đa dạng sinh học. Đơn vị cũng phối hợp với cơ quan chức năng duy trì, phát triển nguồn gen quý hiếm của các loài động vật rừng.

Để tiếp tục phát triển giá trị hệ sinh thái rừng, ngành chức năng và chính quyền địa phương cần tăng cường tuyên truyền, thay đổi nhận thức và hành vi, phát huy vai trò của cộng đồng trong công tác bảo tồn và phục hồi đa dạng sinh học. Đồng thời, đẩy mạnh kiểm soát các hoạt động buôn bán động vật hoang dã trái phép.

Bên cạnh đó, cần nghiên cứu, xây dựng các dự án hỗ trợ, chương trình và hoạt động bảo tồn đa dạng sinh học các hệ sinh thái rừng; phát triển, khai thác, chế biến bền vững lâm sản ngoài gỗ và dược liệu gắn với văn hóa truyền thống của cộng đồng dân cư sống gần rừng. Việc thu hút các nguồn lực đầu tư từ các thành phần kinh tế cũng là giải pháp quan trọng nhằm phát triển bền vững hệ sinh thái rừng trên địa bàn tỉnh.

012. Phát huy tinh thần Điện Biên Phủ, xây dựng đất nước phát triển trong kỷ nguyên mới/ Hoàng Nhất// Phụ nữ Thủ đô.- Số 19.- Ngày 07/5/2025 Tr.9

Thắng lợi của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược mà đỉnh cao là chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ là biểu hiện cao độ của lòng yêu nước nồng nàn, ý chí bất khuất và kiên cường của dân tộc ta. 71 năm đã trôi qua, nhưng những bài học kinh nghiệm từ chiến thắng “Lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu” vẫn còn nguyên giá trị trong công cuộc bảo vệ và phát triển đất nước ngày nay.

Bài học về chiến tranh nhân dân

Từ thắng lợi vĩ đại này, những bài học kinh nghiệm quý báu đến nay vẫn còn nguyên giá trị. Đó là, Đảng ta và Bác Hồ vĩ đại đã xác định đường lối kháng chiến đúng đắn, tiến hành chiến tranh nhân dân, toàn dân, toàn diện, vừa kháng chiến, vừa kiến quốc, vừa chống giặc đói, giặc dốt, vừa chống giặc ngoại xâm, tạo nên sức mạnh tổng hợp chiến thắng mọi kẻ thù xâm lược. Hai là, phát huy tinh thần yêu nước, ý chí quyết chiến, quyết thắng của toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta. Ba là, phát huy tinh thần độc lập tự chủ, tự lực tự cường, sáng tạo, tìm tòi, xác định đúng đường lối cách mạng và nghệ thuật quân sự Việt Nam. Bốn là, xây dựng sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc, mà nòng cốt là liên minh công nhân - nông dân - trí thức dưới sự lãnh đạo của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh. Năm là, kết hợp chặt chẽ sức mạnh dân tộc và sức mạnh thời đại, sức mạnh trong nước với sự ủng hộ, giúp đỡ của bè bạn quốc tế.

Từ những bài học kinh nghiệm đó, tiếp nối Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ năm 1954, dân tộc ta đã viết tiếp bản anh hùng ca chói lọi trong thời đại Hồ Chí Minh, lập nên những chiến công hiển hách: Chiến thắng “Hà Nội - Điện Biên Phủ

trên không” năm 1972, Chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử năm 1975, giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước, đưa cả nước đi lên xây dựng chủ nghĩa xã hội; bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ Tổ quốc.

Trong gần 40 năm đổi mới, nắm bắt thuận lợi, thời cơ, vượt qua khó khăn, thách thức, toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta đã phát huy tinh thần yêu nước, đoàn kết, ý chí quyết tâm, bản lĩnh, sáng tạo, nỗ lực phấn đấu đạt được nhiều thành tựu rất quan trọng, khá toàn diện, tạo nhiều dấu ấn nổi bật; đất nước phát triển nhanh và bền vững; niềm tin của nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội chủ nghĩa ngày càng được củng cố, nâng cao.

Dự báo trong những năm tới, tình hình thế giới và khu vực tiếp tục có nhiều thay đổi nhanh chóng, phức tạp, khó dự báo. Trong nước, mặc dù chúng ta đã đạt được những thành tựu quan trọng, rất đáng tự hào, nhưng đất nước ta vẫn đứng trước nhiều khó khăn. Bốn nguy cơ Đảng ta xác định vẫn còn hiện hữu; môi trường chính trị, văn hóa tiếp tục bị ảnh hưởng bởi các tệ nạn xã hội, tham nhũng, tiêu cực. Các thế lực thù địch vẫn không ngừng gia tăng thực hiện “diễn biến hòa bình”, lợi dụng vấn đề tôn giáo, dân tộc, dân chủ, nhân quyền... để can thiệp vào công việc nội bộ nước ta, chống phá Đảng, Nhà nước và sự nghiệp đổi mới của nhân dân ta.

Viết tiếp hành trình phát triển đất nước

Phát huy tinh thần chiến thắng Điện Biên Phủ, chúng ta cần tiếp tục quán triệt sâu sắc quan điểm, chủ trương của Đảng, Nhà nước ta về xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Trong bài viết “Nước Việt Nam là một, dân tộc Việt Nam là một”, Tổng Bí thư Tô Lâm khẳng định: “Nhìn về phía trước, chúng ta hoàn toàn có quyền tự hào tin tưởng vào sức mạnh nội sinh của dân tộc Việt Nam - một dân tộc đã bao lần đánh thắng ngoại xâm và đứng dậy từ chiến tranh, khẳng định mình trước lịch sử và trước thế giới. Với truyền thống nghìn năm dựng nước và giữ nước, với khát vọng vươn lên không ngừng, với thế hệ trẻ tài năng, hoài bão, yêu nước, sáng tạo và đầy bản lĩnh - Việt Nam nhất định sẽ thành công. Thế kỷ XXI là thế kỷ của những dân tộc biết làm chủ vận mệnh của mình. Và dân tộc Việt Nam - với tất cả những bài học từ quá khứ, với tất cả sự đoàn kết hôm nay - nhất định sẽ viết tiếp những chương mới rực rỡ trong hành trình phát triển của mình. Vì một nước Việt Nam độc lập, tự do, hạnh phúc, phồn vinh, văn minh, thịnh vượng, có vị thế và tiếng nói quan trọng trong cộng đồng quốc tế!”.

Tổng Bí thư cho rằng: Chúng ta là dân tộc yêu chuộng hòa bình, không bao giờ muốn chiến tranh xảy ra và sẽ làm mọi điều để chiến tranh không xảy ra. Nhưng, nếu “kẻ thù buộc ta ôm cây súng” thì chúng ta sẽ vẫn là người chiến thắng. Hơn lúc nào hết, chúng ta cần xây dựng một nền kinh tế tự lực, tự cường; một nền quốc phòng - an ninh toàn dân, toàn diện và hiện đại; một hệ thống chính trị tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả, một xã hội phát triển, đoàn kết, văn hóa và nhân văn. Muốn như vậy, nhất thiết phải phát huy trí tuệ và sức mạnh của toàn dân tộc, trong đó có cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài - bộ phận không tách rời của khối đại đoàn kết toàn dân. Trong kỷ nguyên số, kỷ nguyên của kết nối toàn cầu, mỗi người Việt Nam ở khắp năm châu đều có thể góp phần vào công cuộc dựng xây đất nước bằng chính tri thức, sự sáng tạo, lòng yêu nước và trách nhiệm công dân.

Theo Tổng Bí thư, kỷ nguyên mới mà chúng ta đang bước tới - với công nghệ trí tuệ nhân tạo, chuyển đổi số, kinh tế xanh và phát triển bền vững - đòi hỏi phải có tư duy mới, mô hình phát triển mới, con người mới. Trước mắt, chúng ta còn nhiều thách thức về thể chế, năng suất lao động, chất lượng nguồn nhân lực, an ninh môi trường, dịch bệnh, biến đổi khí hậu và cả những nguy cơ an ninh phi truyền thống. Nhưng lịch sử đã chứng minh: Dân tộc Việt Nam chưa từng lùi bước trước gian nan, khó khăn, thách thức... Chúng ta không thể để đất nước tụt hậu. Chúng ta không thể để dân tộc đánh mất cơ hội... Vì vậy, phải đặt lợi ích quốc gia - dân tộc lên trên hết. Chúng ta phải hành động vì tương lai lâu dài chứ không vì thành tích ngắn hạn. Phải kiên định giữ gìn độc lập chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, giữ gìn môi trường hòa bình, ổn định. Đồng thời phải đổi mới mạnh mẽ trong tư duy phát triển, cải cách hành chính, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, có sự quản lý của Nhà nước, dưới sự lãnh đạo của Đảng và xây dựng xã hội xã hội chủ nghĩa hiện đại.

013. Có một Điện Biên trong thơ/ Nguyễn Hữu Quý// Nông nghiệp & môi trường.- Số 18.- Ngày 07/5/2025 - Tr.8

Chiến thắng Điện Biên Phủ (7/5/1954) là một võ công sáng chói trong lịch sử dựng nước và giữ nước của dân tộc Việt Nam, là chiến thắng lừng lẫy năm châu chấn động địa cầu.

Bởi vậy, bè bạn thế giới khi nhắc tới Việt Nam bao giờ cũng kèm theo những cái tên Hồ Chí Minh - Võ Nguyên Giáp - Điện Biên Phủ. Ngay đến những “kẻ thù xứng đáng” một thời của ta cũng nghiêng mình cảm phục trước những con người và chiến thắng ấy.

Như một lẽ tự nhiên - Điện Biên Phủ - vùng đất nổi tiếng đã đi vào thi ca.

Một trong những bài thơ về Chiến thắng Điện Biên Phủ ra đời sớm nhất có lẽ là “Quân ta toàn thắng ở Điện Biên Phủ” của Chủ tịch Hồ Chí Minh đăng trên Báo Nhân Dân số 184, ngày 12/5/1954 với bút danh CB. Thơ Bác là viên ngọc quý trong kho tàng văn học Việt Nam, lấp lánh những giá trị đặc biệt về thời khắc lịch sử đặc biệt của dân tộc.

Cũng trong tháng 5 lịch sử ấy, Tố Hữu hoàn thành bài thơ “Hoan hô chiến sĩ Điện Biên”. “Hoan hô chiến sĩ Điện Biên” ra đời hòa vào khúc khải hoàn ca cất lên từ lòng chảo Mường Thanh im tiếng súng. Một bài thơ mang vóc dáng trường ca. Hào sảng, bi tráng nhưng không kém phần lãng mạn.

Âm hưởng anh hùng ca trong thơ Tố Hữu chính là hào khí quyết chiến quyết thắng của quân và dân ta ở Điện Biên Phủ. Hiện thực đời sống đã cộng hưởng mãnh liệt vào cảm xúc của thi sĩ, tạo ra dòng thơ ào ạt, khỏe khoắn. Khởi đầu từ những câu thơ ngắn, nhịp điệu dồn dập như tiếng vó ngựa báo tin chiến thắng hòa với tiếng reo vui bật lên, vang lên từ muôn triệu trái tim dân Việt: “Tin về nửa đêm/ Hỏa tốc hỏa tốc/ Ngựa bay lên dốc/ Đuốc chạy sáng rừng/ Chuông reo tin mừng/ Loa kêu từng cửa/ Làng bản đỏ đèn đỏ lửa”...

Chín năm kháng chiến chống thực dân Pháp trường kỳ, quân và dân ta đã phải vượt qua muôn vàn gian khó hy sinh mới làm nên được chiến thắng vĩ đại này. Niềm vui quá lớn, vỡ òa ra, bay cao lên nhưng sau khúc reo vui, lời ngợi ca lại vô cùng bình dị: “Hoan hô chiến sĩ Điện Biên/ Hoan hô đồng chí Võ Nguyên Giáp”...

Đi qua chín năm kháng chiến, hình ảnh xả thân vì Tổ quốc của những người lính Cụ Hồ được khắc họa sắc nét trong thơ: “Chiến sĩ anh hùng/ Đầu nung lửa sắt/ Năm mươi sáu ngày đêm, khoét núi, ngủ hầm, mưa dầm, cơm vắt/ Máu trộn bùn non/ Gan không núng/ Chí không mòn”...

Điện Biên Phủ được làm nên bởi những người nông dân mặc áo lính tiêu biểu như Bế Văn Đàn, Phan Đình Giót, Tô Vĩnh Diện... Cao hơn, trong cuộc kháng chiến trường kỳ làm nên võ công Điện Biên Phủ, có hàng trăm con người như Bế Văn Đàn, Phan Đình Giót, Tô Vĩnh Diện... “Những đồng chí thân chôn làm giá súng/ Đầu bịt lỗ châu mai/ Băng mình qua núi thép gai/ Áo ào vũ bão... Những đồng chí chèn lưng cứu pháo/ Nát thân nhắm mắt còn ôm”...

Một Điện Biên của đạn bom đã khép lại. Và một Điện Biên của sau 1954 đến hôm nay vẫn tiếp tục là nguồn cảm hứng cho các nhà thơ đến với mảnh đất này. Sự bình yên của đất trời, cây cỏ hôm nay không hề che khuất những chứng tích lịch sử và âm vang của chiến thắng năm xưa.

Nhà thơ Anh Ngọc đã nhận ra điều ấy rất rõ, rất sâu trong một lần trở lại Điện Biên: “Chỉ thấy một vùng cỏ biếc non tơ/ Mây trắng bay mây trắng đến không ngờ/ Cánh phượng rủ một chùm hoa đỏ chót/ Chỉ có thể thôi ư/ Mà chính là A1/ Mà chính là Him Lam”...

Không thể khác, để có yên bình cho mỗi ngọn cỏ, cành hoa, cho bầu trời Điện Biên “mây trắng đến không ngờ”, đã có bao nhiêu mồ hôi và xương máu của chiến sĩ, của nhân dân ta đổ xuống. Sau 7/5/1954, sau thời khắc lá cờ Quyết chiến Quyết thắng tung bay trên nóc hầm De Castries, những hy sinh đã không trôi qua vô tình vô nghĩa với thế hệ mai sau: “Từ chiến trường Điện Biên đến chợ Điện Biên/ Mùi trái chín cứ thơm lừng phố núi/ Quen thuộc quá đến không còn nhớ nổi/ Tình yêu này anh có từ đâu / Đất dưới chân anh, trời thăm ở trên đầu”... (Trở lại Điện Biên Lá cờ và ngọn cỏ).

Rất nhiều người đến Nghĩa trang liệt sĩ Điện Biên đã không cảm được nước mắt khi đứng trước những trùng trùng nấm mộ không xác định được tên. Những người lính đã hiến dâng cho Tổ quốc; thân xác, tâm hồn, tên tuổi hòa tan vào đất đai, cây cỏ. Những “Tấm bia trắng không dòng tên họ/ Không năm sinh, không để dấu thôn làng/ Như tất cả cuộn thành tiếng nổ/ Ném vào hầm ngầm, ụ súng, xe tăng/ Như tất cả anh gửi vào cho đất”... (“Mộ chiến sĩ vô danh” - Nguyễn Đức Mậu).

Cuộc sống đã hồi sinh và thắm sắc đậm hương. Nơi vùng đất một thời là chiến địa khốc liệt, hoa hồng đã nở. “Hoa hồng ở Điện Biên” của Nguyễn Đức Mậu thay lời muốn nói, về những yêu cầu, khát vọng của quá khứ, hiện tại, tương lai: “Đất qua lửa cháy... dường như/ Hoa hồng thơm thảo nở từ chiêm bao/... Lắng trong lời gió thềm thì/ Hoa hồng như muốn nói gì cùng ta”.

Điện Biên, vùng đất cổ ở Tây Bắc, nơi cất giữ nhiều trầm tích văn hóa độc đáo lâu đời, bền vững. Đây là xứ sở của mùa sạ, mùa gặt, của áo cơm khăn piêu, của

những làn điệu dân ca say đắm lòng người. Và chắt Tây Bắc, chắt Điện Biên hình như cũng có trong từng món ăn thức uống. May mắn thay, tôi cũng đã được nhiều lần đến với Điện Biên. Từ những dấu tích lịch sử văn hóa và nét đẹp của thiên nhiên, con người nơi đây, ấn tượng về Điện Biên trong tôi ngày thêm sâu sắc.

Nơi đây, quá khứ với hiện tại đan xen cài quện vào nhau, hài hòa trong một tổng thể Điện Biên anh hùng và lãng mạn, chung và riêng không tách biệt: “Chưa biết hẹn cùng ai lòng đã núi/ mới Pha Đin đã bồi rồi Điện Biên rồi/ qua chót vót đỉnh rừng, thăm thăm suối/ mây che mùa chiến dịch vẫn còn bay/ Áo trấn thủ bập bùng đêm đuốc lửa/ nhịp hò dô vượt dốc pháo vào - ra/ mưa xối buốt những bàn tay máu tứa/ đất đỡ người ngã xuống hôm qua/ Về mùa em, lòng chảo lúa mượt mà/ cầm tay núi nổi vòng xòe dịu dặt/ đôi A1 dặt vào tôi câu hát/ tôi hát cùng áo cóm hoa ban” (Nguyễn Hữu Quý - Điện Biên gọi tôi lên).

Còn nhiều bài thơ và trường ca khác viết về Điện Biên. Bảy mươi một mùa hoa ban đã đi qua kể từ ngày 7/5/1954 lịch sử, Chiến thắng Điện Biên Phủ như tấm huân chương lấp lánh trên ngực Tổ quốc thân yêu. Còn mãi, sáng mãi một võ công Điện Biên, một bi tráng Điện Biên, một trữ tình Điện Biên trong những vần thơ xúc động của nhiều thế hệ.

014. Nơi nhà sàn kể chuyện nghìn năm/ Ngọc Diệp// Giáo dục và thời đại.- Số 130.- Ngày 31/5/2025 - Tr.28+29

Thị xã Mường Lay (Điện Biên) vừa xác lập kỷ lục Việt Nam về mật độ nhà sàn truyền thống Thái Trắng - một minh chứng sống động cho bản sắc văn hóa bền bỉ giữa đại ngàn Tây Bắc.

Theo dấu chân nhà sàn...

Vượt qua con đường asphalt uốn lượn tròn 100 cây số từ thành phố Điện Biên Phủ, chúng tôi đến với thị xã Mường Lay trong một sớm tháng Năm dịu nắng. Từ xa, thị xã nhỏ nơi ngã ba sông (sông Đà – Nậm Na – Nậm Lay) hiện ra như một bức tranh thủy mặc, nơi núi rừng, sông nước và những mái nhà sàn ẩn hiện tạo nên vẻ đẹp trầm mặc mà sống động.

Trước khi mang tên thị xã Mường Lay như ngày nay, vùng đất này từng là thị xã Lai Châu - trung tâm hành chính, chính trị và văn hóa của tỉnh Lai Châu cũ. Nằm ở vị trí ngã ba sông Đà - Nậm Na - Nậm Lay, thị xã Mường Lay là nơi hội tụ của núi rừng và sông nước, vừa mang tính chiến lược về địa lý, vừa là mảnh đất giàu trầm tích văn hóa. Sau khi tỉnh Lai Châu được chia tách và chuyển tỉnh lỵ về TP Điện Biên Phủ, thị xã Lai Châu được đổi tên thành Mường Lay. Cái tên này bắt nguồn từ tiếng Thái, trong đó “Mường” nghĩa là vùng đất, còn “Lay” là tên con suối bản địa, phản ánh đúng địa danh và yếu tố văn hóa bản địa.

Dừng chân tại bản Đór, ông Lò Minh Triều - Chủ nhiệm Câu lạc bộ Văn hóa Thái thị xã Mường Lay dẫn chúng tôi về ngôi nhà sàn ba gian cổ kính đã qua ba thế hệ. Cột nhà bằng gỗ bóng lên theo thời gian, sàn lát vầu kêu lách cách mỗi khi bước chân ai đó chạm nhẹ.

“Nhà sàn với người Thái Trắng ở thị xã Mường Lay có từ hàng trăm năm trước. Đã qua nhiều lần thay đổi, nhưng đến nay đồng bào ở đây vẫn giữ vẹn nguyên nếp nhà truyền thống của cha ông”, ông Triều cười, ánh mắt ánh lên niềm tự hào giản dị.

Không phải ngẫu nhiên mà Mường Lay được gọi là vùng đất của những mái nhà sàn của người Thái Trắng. Đây không chỉ là không gian sống, mà còn là không gian ký ức, nơi mỗi bức vách, mỗi kèo cột đều ẩn chứa một phần lịch sử cộng đồng. Những mái ngói đá xếp lớp, những chạm khắc hoa văn hình trăng khuyết, mặt trời, tất cả gợi nhắc một thế giới bản địa vừa mộc mạc vừa sâu lắng.

“Mỗi ngôi nhà là một biểu tượng văn hóa sống. Nó không chỉ phản ánh tay nghề, quan niệm thẩm mỹ, mà còn thể hiện tín ngưỡng, cách tổ chức đời sống của cộng đồng người Thái Trắng từ xưa đến nay”, ông Triều chia sẻ.

Đi qua xã Lay Nura, phường Na Lay... những dãy nhà sàn ken dày cùng với rặng dừa ngả bóng bên lòng hồ thủy điện Sơn La như một quần thể kiến trúc hài hòa. Mỗi mái nhà như là một giọng kể riêng, chậm rãi và ấm áp, kể về lễ Then, về ngày cưới, về những đêm hội xòe bên chén rượu cần.

“Nhà của người Thái Trắng khác nhà của người Thái Đen ở chỗ mái không có hình mai rùa. Người Thái Trắng dựng nhà thường có 3, 4, 5 gian, tùy từng gia đình chứ không còn giữ khuôn mẫu như trước”, ông Triều kể.

Theo người dân địa phương kể, không gian nhà sàn còn là nơi các nghi lễ tâm linh được gìn giữ: Từ lễ cúng tổ tiên, đón dâu, đến các cuộc họp bản hay kể chuyện cổ tích bên bếp lửa. Những ngôi nhà ấy giống như “bảo tàng sống”, nơi hiện diện ký ức cộng đồng trong đời sống hằng ngày. Trong căn nhà ấy, những câu chuyện không cần ghi chép, chỉ cần ngồi xuống, lắng nghe và cảm nhận.

Ở thị xã Mường Lay, ngày trước, người Thái Trắng vẫn duy trì tập quán dựng nhà sàn theo hướng để đón gió, tránh nắng. Sau mỗi lần di chuyển, nhường đất cho lòng hồ thủy điện Sơn La, đất đai ở các khu tái định cư hạn hẹp nên đã làm theo quy hoạch. Người dân ở đây kể rằng, các vật liệu gỗ được lựa chọn kỹ lưỡng, người dựng nhà phải là người hợp tuổi, có “tay lành”, mọi công đoạn đều mang màu sắc tâm linh.

“Khi làm nhà mới, nhất thiết phải mời thầy mo đến xem hướng, chọn ngày. Xong nhà thì làm lễ mừng, mổ lợn, có đủ chân, đuôi, nội tạng dâng cúng tổ tiên – mời các cụ về ở cùng con cháu. Nhà không chỉ để ở, mà là nơi gắn bó tâm linh ba, bốn thế hệ”, ông Triều nói.

Không gian ấy không đơn thuần là chốn cư ngụ, mà là nơi giữ gìn phong tục, văn hóa ứng xử cộng đồng. Trong ngôi nhà sàn, không có cửa khóa, nhưng có những quy ước bất thành văn mà ai cũng tuân thủ. Trẻ con được dạy cách chào người lớn, người lạ được tiếp đón bằng chén rượu cần và ánh mắt thân thiện. Bếp lửa giữa nhà là nơi giữ hơi ấm và kết nối các thế hệ.

Không ít người trẻ từng rời bản đi học, đi làm đã lựa chọn trở về sau nhiều năm xa quê. Trong lễ hội, họ đứng bên cha mẹ mình để cùng múa xòe, cùng dựng lại mái nhà cũ. Những thanh niên ấy không chỉ mang khát vọng mới, mà còn là cầu nối giữ gìn, phát triển nét đẹp truyền thống trong bối cảnh hội nhập.

Hành trình lập kỷ lục đầy tự hào

Cuối năm 2024, ý tưởng đưa Mường Lay trở thành “Thị xã có mật độ nhà sàn truyền thống của dân tộc Thái ngành Thái Trắng nhiều nhất Việt Nam” được khởi động. Hành trình bắt đầu bằng những chuyến đi khảo sát xuyên bản, xuyên núi.

Tôi theo chân đoàn cán bộ văn hóa xã Lay Nưa trong một ngày mưa phùn. Những trang sổ ghi chú lấm lem bùn đất, nhưng trên môi họ là nụ cười rạng rỡ. Từng hộ dân được đến tận nơi, từng mái nhà được ghi nhận cẩn thận: Vật liệu mái, số gian, thời điểm xây dựng, truyền thống gia đình.

Có những ngôi nhà đã xuống cấp, nhưng chủ nhà vẫn gìn giữ vì “đó là di sản của cha ông”. Họ chia sẻ những câu chuyện đầy xúc động về quá trình tái định cư sau thủy điện Sơn La, khi cả bản làng phải chuyển lên vùng cao hơn nhưng vẫn quyết tâm dựng lại từng ngôi nhà sàn, như một cách nối liền mạch sống của văn hóa.

Ông Nguyễn Đạt Long - Quyền Chủ tịch UBND thị xã Mường Lay chia sẻ: “Chúng tôi hiểu, đây không chỉ là công việc hành chính. Đây là cách chúng tôi gìn giữ một phần hồn cốt của dân tộc. Sau lễ công bố kỷ lục, thị xã sẽ phối hợp với các cơ quan chức năng và người dân triển khai các tour du lịch trải nghiệm nhà sàn, xây dựng điểm đến gắn với không gian sinh hoạt cộng đồng, góp phần biến di sản thành động lực phát triển”.

Một trong những khó khăn lớn là việc thuyết phục thế hệ trẻ quay trở lại sống trong nhà sàn. Có người đã rời bản đi làm ăn xa, nhưng khi nghe tin quê hương xây dựng hồ sơ kỷ lục, họ đã trở về góp sức sửa sang nhà cửa, cung cấp hình ảnh, tư liệu. Tinh thần cộng đồng, sự đồng lòng chính là chất keo gắn kết để làm nên kỳ tích văn hóa.

Thị xã Mường Lay hiện có 1.192 ngôi nhà sàn truyền thống trên 112 km², đạt mật độ 10,58 nhà/km², cao nhất cả nước đối với cộng đồng Thái Trắng.

Từ kỷ lục đến di sản – một giấc mơ dài hạn

Ngày 8/5, Lễ công bố thị xã Mường Lay “Thị xã có mật độ nhà sàn truyền thống của dân tộc Thái ngành Thái Trắng nhiều nhất Việt Nam” diễn ra trong không khí trang trọng. Cả thị xã như khoác lên mình chiếc áo mới - rực rỡ, tự hào và thấm đậm văn hóa.

Ông Phạm Đức Toàn - Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh Điện Biên nhấn mạnh: “Đây là sự ghi nhận xứng đáng cho quá trình gìn giữ di sản quý báu của cộng đồng Thái Trắng nơi đây.

Thành quả này không chỉ tôn vinh văn hóa bản địa, mà còn mở ra tiềm năng lớn cho thị xã Mường Lay phát triển du lịch cộng đồng, du lịch sinh thái gắn với bản sắc. Chúng tôi kỳ vọng nơi đây sẽ trở thành điểm đến độc đáo của vùng Tây Bắc”.

Ông Bùi Hải Bình - Bí thư Thị ủy Mường Lay chia sẻ: “Việc xác lập kỷ lục là niềm tự hào lớn lao đối với Đảng bộ, chính quyền và nhân dân các dân tộc thị xã Mường Lay. Chúng tôi xác định đây là tài sản văn hóa quý báu, là nền tảng để phát triển các sản phẩm du lịch đặc sắc gắn với không gian nhà sàn, giúp cộng đồng vừa gìn giữ văn hóa, vừa làm giàu từ chính bản sắc của mình”.

Buổi lễ là một ngày hội thực sự. Dưới chân những dãy nhà sàn, đồng bào Thái Trắng khoác lên mình bộ váy áo truyền thống, múa xòe bên ánh lửa, nấu cơm lam, gói bánh khâu xén. Không khí lễ hội không chỉ là niềm vui, mà là một cuộc hội sinh bản sắc ngay giữa lòng đô thị. Cờ hoa rợp bản, tiếng trống, tiếng chiêng, tiếng khèn dập dìu, một ngày hội đúng nghĩa trong tâm thức cộng đồng.

Kỷ lục là điểm khởi đầu. Mường Lay đang đề xuất công nhận kỹ thuật làm nhà sàn Thái Trắng là di sản văn hóa phi vật thể quốc gia, như một bước đi cần thiết để di sản này được bảo vệ trong khuôn khổ pháp lý.

Bên cạnh đó, địa phương phát triển du lịch trải nghiệm, sản phẩm OCOP gắn với nhà sàn, tổ chức lễ hội trong không gian truyền thống. Nhà sàn không chỉ là nơi ở, mà là trung tâm văn hóa sống. Một số gia đình bắt đầu đón khách lưu trú theo mô hình “homestay nhà sàn”, vừa giúp giữ nghề, vừa tạo sinh kế tại chỗ.

Ngoài ra, Mường Lay đẩy mạnh truyền thông trên mạng xã hội, khuyến khích thế hệ trẻ gắn bó với di sản. Các lớp truyền nghề, hoạt động văn hóa trong trường học cũng được triển khai. Việc đưa câu chuyện nhà sàn vào học đường không chỉ là dạy lịch sử, mà là gieo mầm ý thức gìn giữ di sản từ thuở nhỏ.

Tương lai, thị xã Mường Lay không chỉ là một điểm đến để ngắm nhà sàn, mà còn là nơi người ta đến để sống chậm, để hiểu hơn về một cộng đồng vẫn giữ được linh hồn giữa thời đại hiện đại hóa. Những mái nhà sàn bên lòng hồ thủy điện Sơn La sẽ trở thành điểm nhấn du lịch văn hóa, một nơi mà kiến trúc, con người và thiên nhiên cùng kể một câu chuyện chung. Buổi chiều cuối ngày, khi ánh nắng dát vàng trên mái đá, tôi ngồi bên bậc thang gỗ nhà sàn và lắng nghe tiếng nước sông Đà vỗ bờ, tiếng gà gọi nhau về chuồng, tiếng khèn và tiếng cười vang lên từ bản. Giữa những thanh âm ấy, tôi hiểu rằng: Nhà sàn Mường Lay không chỉ là một kiểu kiến trúc, mà là một phần hồn đất, hồn người nơi đây.

Cộng đồng người Thái Trắng là một trong những tộc người lâu đời nhất ở khu vực Tây Bắc. Họ đã định cư trên vùng đất Mường Lay từ rất sớm. Theo các tài liệu dân tộc học và truyền khẩu của người bản địa, người Thái Trắng đến Mường Lay từ hàng trăm năm trước, dựng bản, lập mường và kiến tạo một nền văn hóa đặc sắc. Họ chọn dựng nhà sàn ven sông, dọc thung lũng hoặc lưng chừng núi, nơi có thể đất đẹp, vừa thuận lợi cho sinh hoạt nông nghiệp vừa hài hòa với thiên nhiên. Theo thời gian, những nếp nhà sàn của người Thái Trắng trở thành biểu tượng của xứ mường, là nơi lưu giữ lịch sử, phong tục và bản sắc văn hóa ngàn đời.

015. Điện Biên: Bắt giữ 3 đối tượng vận chuyển 17 bánh ma túy tổng hợp/ Vũ Ngọc Tân// Đời sống & Pháp luật.- Số 117.- Ngày 12-17/5/2025 - Tr.12

Chi cục Hải quan Khu vực VII phối hợp với Phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy Công an tỉnh Điện Biên vừa bắt giữ 3 đối tượng mua bán, vận chuyển trái phép chất ma túy. Tổng số tang vật thu giữ gồm 17 bánh hồng phiến.

Cục Hải quan thông tin về việc phối hợp bắt giữ một vụ vận chuyển trái phép chất ma túy quy mô lớn tại tỉnh Điện Biên.

Cụ thể, vào lúc 9h ngày 30/4, tại khu vực bản Nà Ly, xã Chiềng Sơ, huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên, Tổ công tác gồm Đội Kiểm soát Hải quan (Chi cục Hải quan Khu vực VII) phối hợp với Phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy – Công an tỉnh Điện Biên phát hiện ba đối tượng đi trên hai xe máy có dấu hiệu nghi vấn.

Tiến hành dừng xe kiểm tra, lực lượng chức năng phát hiện đối tượng Vừ A Hạnh điều khiển xe chở Hà A Ly mang theo một bao tải chứa 5 bánh hình hộp chữ nhật, bên trong có 150 túi nilon chứa khoảng 4.500 viên nén màu hồng ký hiệu WY – nghi là ma túy tổng hợp.

Trên xe của đối tượng Hà A Trừ, lực lượng chức năng tiếp tục thu giữ thêm 12 bánh tương tự, chứa khoảng 350 túi nilon – ước tính 95.500 viên nén. Cả ba đối tượng khai nhận toàn bộ 17 bánh trên là ma túy tổng hợp (hồng phiến), với tổng số khoảng 100.000 viên, tương đương trọng lượng khoảng 9kg.

Tổ công tác đã lập biên bản bắt giữ các đối tượng cùng tang vật, gồm: 17 bánh ma túy tổng hợp; 2 xe máy mang biển kiểm soát 26F-15657 và 26F-16954; 3 điện thoại di động.

Hiện vụ việc đang được các cơ quan chức năng tiếp tục điều tra, xử lý theo quy định pháp luật.

016. Bắt 2 đối tượng mua bán trái phép 9 bánh heroin/ Tuệ Nhi// An ninh thủ đô.- Ngày 22/05/2025 - Tr.15

Theo thông tin từ Công an tỉnh Điện Biên, khoảng 22h15 ngày 18-5, tại xã Quảng Lâm, huyện Mường Nhé, các phòng nghiệp vụ Công an tỉnh phối hợp cùng Công an các xã Quảng Lâm, Nậm Vì, Mường Nhé, huyện Mường Nhé phá thành công chuyên án ma túy, bắt quả tang đối tượng Thảo A Sính (SN 1988, trú tại bản Huổi Chả 2, xã Nậm Vì, huyện Mường Nhé) về hành vi Mua bán trái phép chất ma túy. Cơ quan chức năng thu giữ 6 bánh heroin, 1 xe máy, 1 điện thoại di động.

Tiếp đó, vào khoảng 18h ngày 19-5, tại xã Hẹ Muông, huyện Điện Biên, Công an tỉnh Điện Biên bắt quả tang Cháng A Sùng (SN 1995, trú tại bản Huổi Quang 2, xã Ma Thì Hồ, huyện Mường Chà, tỉnh Điện Biên) về hành vi "Mua bán trái phép chất ma túy", thu giữ 3 bánh heroin.

Cơ quan Cảnh sát điều tra - Công an tỉnh Điện Biên đang phối hợp các đơn vị chức năng tiếp tục đấu tranh, mở rộng các vụ án.

017. Điều “đặc biệt” của chuyên án A622/ Trúc Hà// An ninh biên giới.- Số 21.- Ngày 25/5/2025 - Tr.21

Chuyên án A622 do Cục Phòng, chống ma túy và tội phạm (PCMT&TP) BDBP chủ trì, phối hợp với BDBP Lào Cai xác lập để triệt phá đường dây vận chuyển ma túy do các đối tượng người Mông ở Điện Biên, Lào Cai điều hành. Điều đáng nói, các đối tượng đều còn rất trẻ, nhưng độ “liều” thì không phải ai cũng có được khi dám “ôm” 174.000 viên ma túy đi cả trăm cây số để giao cho “khách”, lấy tiền công 320 triệu đồng.

Đầu năm 2022, các trinh sát Phòng Nghiệp vụ, Cục PCMT&TP BDBP nắm được thông tin về đường dây mua bán, vận chuyển trái phép chất ma túy từ Điện Biên sang Lào Cai tiêu thụ. Ngay sau khi Chuyên án A622 được xác lập, Cục PCMT&TP BDBP phối hợp với Bộ Chỉ huy BDBP Lào Cai cử những trinh sát dày dặn kinh nghiệm điều tra, xác minh và làm rõ thủ đoạn, từ đó, tạo tình huống nghiệp vụ để bắt quả tang, truy tố các đối tượng trước pháp luật.

Sau nhiều ngày theo dõi, vào lúc 21 giờ, ngày 27/6/2022, tại km5, quốc lộ 4D thuộc thôn Giàng Thàng, xã Đồng Tuyển, thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai, Cục PCMT&TP BDBP chủ trì, phối hợp với Đoàn Đặc nhiệm PCMT&TP miền Bắc, BDBP các tỉnh Lào Cai, Lai Châu, Điện Biên và Công an tỉnh Lào Cai bắt giữ các đối tượng gồm: Vũ Trung Sơn (sinh năm 2006, trú tại bản Con Cang, xã Na U, huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên); Sùng A Dũng (sinh năm 2003, trú tại bản Huổi Múa, xã Keo Lôm, huyện Điện Biên Đông, tỉnh Điện Biên); Lầu A Giàng (sinh năm 2005, trú tại Thảm Mý B, xã Sa Dung, huyện Điện Biên Đông, tỉnh Điện Biên). Cả 3 đối tượng đều là người dân tộc Mông. Tang vật thu giữ gồm 174.000 viên nén tròn, hình trụ (kết luận giám định ngày 22/7/2022 của Phòng Kỹ thuật hình sự, Công an tỉnh Lào Cai xác định: Tổng khối lượng methamphete tamine trong các mẫu gửi giám định là 14.153,12g).

Các đối tượng khai nhận, đã vận chuyển số ma túy trên từ Điện Biên sang Lào Cai để nhận 320 triệu đồng tiền công. Từ lời khai ban đầu, lực lượng đánh án tiếp tục truy xét, bắt giữ Ly Seo Chứ (sinh năm 1993, dân tộc Mông, trú tại số nhà 89, thôn Na Bủ-Hàm Rông, thị trấn Mường Khương, huyện Mường Khương, tỉnh Lào Cai), được xác định là người sẽ nhận ma túy từ các đối tượng để vận chuyển tiếp lên huyện Mường Khương.

Các đối tượng khai nhận nguồn gốc 174.000 viên ma túy tổng hợp như sau: Thông qua mạng xã hội Facebook, Vũ Trung Sơn quen biết một người đàn ông quốc tịch Lào tên Ly A Nénh (không rõ địa chỉ, chỗ ở). Ly A Nénh thuê Sơn vận chuyển 29 bọc ma túy (gồm 174.000 viên hồng phiến) từ xã Na U, huyện Điện Biên đến huyện Mường Khương, tỉnh Lào Cai để giao cho một người dùng Facebook tên “Quý Nhị Ca” (Sơn không biết tên tuổi và địa chỉ cụ thể), với tiền công 320 triệu đồng. Sơn đồng ý và thuê thêm Sùng A Dũng, Lầu A Giàng cùng vận chuyển, hứa trả cho mỗi người 100 triệu đồng. Do không biết đường từ thành phố Lào Cai lên huyện Mường Khương, cả ba tiếp tục thuê Ly Seo Chứ vận chuyển từ Lào Cai đến Mường Khương với tiền công 50 triệu đồng.

Các đối tượng đã lên kế hoạch rất kỹ lưỡng để che giấu hành vi vận chuyển ma túy của mình. Toàn bộ số ma túy được cất giấu trong một thùng carton cỡ lớn, nhằm tạo cảm giác như một kiện hàng thông thường. Để tránh sự chú ý của lực lượng chức năng, các đối tượng còn dán một phong bì do bưu điện phát hành lên thùng hàng này. Trên phong bì có các dòng chữ được viết rõ ràng như: “Hàng dễ vỡ, nhẹ tay”, “Người gửi: Em Đại, địa chỉ: Thành phố Lào Cai”, “Người nhận: Anh Long”. Những thông tin này không chỉ nhằm đánh lạc hướng, mà còn nhằm tạo vỏ bọc hoàn hảo cho kiện hàng, khiến người kiểm tra khó có thể nghi ngờ.

Ngoài ra, các đối tượng còn chọn thời điểm và địa điểm giao nhận rất cẩn thận, để tránh sự chú ý của các tổ tuần tra, kiểm soát. Tuy nhiên, sự cẩn trọng ấy vẫn không thể qua mắt được các trinh sát. Khi các đối tượng đang thực hiện hành vi nhận hàng tại thôn Giàng Thàng, xã Đồng Tuyển, thành phố Lào Cai, lực lượng PCMT&TP BDBP đã kịp thời ập đến, bắt quả tang.

Có thể thấy, điều “đặc biệt” của Chuyên án A622 không chỉ là số lượng ma túy bị thu giữ rất lớn, mà còn ở chỗ các đối tượng phạm tội đều còn rất trẻ, 3/4 đối tượng sinh sau năm 2000. Tại thời điểm phạm tội, Vũ Trung Sơn mới 16 tuổi 3 tháng 14 ngày, Lầu A Giàng 17 tuổi 29 ngày. Ly Seo Chứ không có nghề nghiệp ổn định, đầu cắt tóc, xăm trổ kín lưng và thường xuyên xuất hiện ở các vũ trường tại thành phố Lào Cai để thỏa mãn cảm giác “bay lắc”. Khi bị bắt, Ly Seo Chứ khiến nhiều trinh sát bất ngờ bởi thái độ bình thản đến lạ thường. Anh ta chỉ thờ dãi, không chống đối hay cố gắng bỏ trốn như những đối tượng phạm tội khác. Có lẽ, Ly Seo Chứ đã lường trước được kết cục cho việc làm phi pháp của mình, nhưng không đủ bản lĩnh để bước ra khỏi vòng xoáy của ma túy và đồng tiền.

Trái ngược với Chứ, Vũ Trung Sơn tỏ ra hoảng loạn, khuôn mặt tái nhợt, run rẩy không nói nên lời. Lấy hết bình tĩnh, Sơn hỏi cán bộ điều tra: “Liệu cháu có được về với gia đình không chú?”. Một câu hỏi vừa đáng trách, vừa đáng thương. Đáng lẽ ra, với một người sinh ra và lớn lên ở Na U – nơi từng chứng kiến bao bi kịch do ma túy gây ra, Sơn phải lấy đó làm bài học, nhưng vì đồng tiền, Sơn đã làm liều và kéo theo người khác rơi vào vòng lao lý.

Ngày 30/9/2022, Tòa án nhân dân tỉnh Lào Cai mở phiên tòa xét xử Vũ Trung Sơn, Sùng A Dững, Ly Seo Chứ và Lầu A Giàng. Kết thúc phiên tòa, Hội đồng xét xử tuyên phạt bị cáo Sùng A Dững mức án tử hình; Ly Seo Chứ tù chung thân; Vũ Trung Sơn 17 năm tù; Lầu A Giàng 16 năm tù vì tội “Vận chuyển trái phép chất ma túy”. Bản án là hồi chuông cảnh tỉnh về tình trạng tội phạm ma túy trong thanh thiếu niên và xu hướng trẻ hóa tội phạm hiện nay. Đồng thời, thể hiện sự nghiêm minh của pháp luật trong việc trừng trị và răn đe loại tội phạm đặc biệt nguy hiểm này.

018. Hoàn thành đăng ký thi tốt nghiệp THPT: Tập trung cao độ cho ôn tập/Hiếu Nguyễn// Giáo dục và thời đại.- Số 108.- Ngày 06/05/2025 - Tr.6

Ngày 28/4, thí sinh hoàn thành đăng ký dự thi tốt nghiệp THPT năm 2025. Sau nhiệm vụ này, nhà trường, địa phương tiếp tục các công đoạn tiếp theo chuẩn bị Kỳ thi tốt nghiệp THPT. Theo đó, bên cạnh tập trung cao độ cho ôn tập, việc tính toán sắp xếp Điểm thi, phòng thi, cơ sở vật chất... cũng được chuẩn bị.

Hoàn thành đăng ký dự thi

Theo quy định của Bộ GD&ĐT, việc đăng ký dự thi tốt nghiệp THPT kết thúc vào 17 giờ ngày 28/4. Tuy nhiên, nhiều cơ sở giáo dục hoàn thành trước thời gian này.

354 học sinh Trường THPT huyện Điện Biên (Điện Biên) hoàn thành cho đăng ký dự thi ngày 24/4. 100% thí sinh đăng ký trực tuyến, trong đó có 340 học sinh của

nhà trường và 14 thí sinh tự do (đăng ký thi Chương trình GDPT 2018). Môn tự chọn, Lịch sử được nhiều em đăng ký nhất (237 học sinh), sau đó đến Địa lý (182 học sinh), Hóa học (82), Sinh học (70). Trường chỉ có 28 học sinh đăng ký thi Tiếng Anh, không có học sinh thi Tin học, Công nghệ.

Ông Trần Đức Đạt - Phó Hiệu trưởng nhà trường cho biết, sau khi thí sinh hoàn thành đăng ký dự thi, nhà trường thực hiện rà soát, kiểm tra, chỉnh sửa thông tin của thí sinh (nếu có), rà soát điểm bảo lưu của thí sinh (nếu có). Đồng thời, tra cứu từ nguồn thông tin cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư để xác nhận diện ưu tiên theo nơi thường trú, đối tượng người dân tộc thiểu số cho thí sinh. In danh sách thí sinh đăng ký dự thi theo thứ tự a, b, c,...; in, ký tên và đóng dấu trên Phiếu đăng ký dự thi đối với thí sinh đăng ký dự thi trực tuyến; cho thí sinh ký xác nhận thông tin đăng ký dự thi trên Phiếu và danh sách; bàn giao cho thí sinh Phiếu đăng ký dự thi số 2 và lưu Phiếu đăng ký dự thi số 1. Cuối cùng, hoàn thành chỉnh sửa thông tin của thí sinh (nếu có); duyệt thông tin đăng ký dự thi; bàn giao danh sách thí sinh đăng ký dự thi và Phiếu đăng ký dự thi cho sở GD&ĐT.

Ngày 25/4, toàn bộ 372 học sinh lớp 12 Trường THPT Vĩnh Xuân (Trà Ôn, Vĩnh Long) hoàn thành đăng ký dự thi. Theo đó, Vật lý được chọn đăng ký thi nhiều nhất (198 em), sau đó đến Lịch sử (168 em), Hóa học (85), Tiếng Anh (84), Địa lý (73), Giáo dục Kinh tế và Pháp luật (60), Sinh học (34), Công nghệ nông nghiệp (33), Công nghệ công nghiệp (9). Không thí sinh nào chọn thi Tin học. Theo ông Trần Quang Huy - Hiệu trưởng nhà trường, sau khi hoàn thành đăng ký dự thi, trường đã in phiếu đăng ký lần 1 (vào 26/4) gửi giáo viên chủ nhiệm cho học sinh đọc lại thông tin đã đăng ký, tiến hành điều chỉnh thông tin chưa đúng. Ngày 28/4, nhà trường in phiếu đăng ký lần 2, học sinh kiểm tra lại thông tin một lần nữa để hoàn chỉnh việc đăng ký theo quy định của Bộ GD&ĐT. Trường THPT Vĩnh Xuân sẽ hoàn thành chương trình học cho học sinh lớp 12 ngày 3/5. Từ 5 - 10/5, trường tổ chức kiểm tra cuối kỳ II theo lịch của sở GD&ĐT. Từ 12/5 - 21/6, tổ chức ôn thi tốt nghiệp THPT theo kế hoạch của trường.

Thông tin từ ông Nguyễn Minh Đạo - Hiệu trưởng Trường THPT Lam Kinh (Thanh Hóa), chiều 27/4, nhà trường hoàn thành việc đăng ký dự thi tốt nghiệp THPT cho 336 học sinh khối 12 và 4 thí sinh tự do. Các thí sinh lựa chọn tập trung vào môn Địa lý, Giáo dục Kinh tế và Pháp luật (mỗi môn có 198 em đăng ký); sau đó lần lượt là Lịch sử (111 học sinh), Hóa học (91), Vật lý (83), Tiếng Anh (76), Sinh học (20), Tin học (1). Không có thí sinh chọn thi Công nghệ. Công tác đăng ký dự thi tiến hành thuận lợi.

Sẵn sàng cho những điểm mới

Năm 2025, tỉnh Bắc Giang tổ chức 1 Hội đồng thi do Sở GD&ĐT Bắc Giang chủ trì. Ông Bạch Đăng Khoa - Phó Giám đốc Sở GD&ĐT thông tin, sau khi có số lượng thí sinh đăng ký dự thi chính thức, Chủ tịch Hội đồng thi sẽ thành lập các Điểm thi phù hợp với thực tế.

Sở GD&ĐT đã yêu cầu các đơn vị được lựa chọn đặt Điểm thi phối hợp với điện lực, bưu điện, công an, y tế..., tạo điều kiện bảo đảm cho kỳ thi diễn ra thuận lợi, an toàn, đúng Quy chế thi; chuẩn bị đủ số lượng, chất lượng các điều kiện về cơ sở

vật chất và thiết bị cần thiết phục vụ cho kỳ thi: Phòng làm việc của Điểm thi; phòng Trưởng Điểm thi; phòng bảo quản đề thi, bài thi; tủ đựng đề thi; tủ đựng bài thi; vật dụng để lưu giữ và bảo quản thiết bị thu, phát thông tin của những người thực hiện nhiệm vụ ở trong khu vực thi, phòng thi; phòng chờ vào, phòng chờ ra với Điểm thi có thí sinh tự do; phòng y tế; nơi ăn nghỉ cho người coi thi; nơi làm việc của bảo vệ; thiết bị phòng chống cháy nổ; máy phát điện dự phòng; camera an ninh giám sát; máy photocopy... và những điều kiện bảo đảm sự an toàn của Điểm thi theo đúng Quy chế. Các Điểm thi cũng cần có phương án phòng, chống thiên tai (mưa to, giông lốc, lũ quét, sạt lở đất...) để tổ chức kỳ thi bảo đảm an toàn. Chuẩn bị cơ sở vật chất và các điều kiện cần thiết để tổ chức thi tại các Điểm thi hoàn thành chậm nhất ngày 21/6.

Tại các nhà trường, thời điểm này công tác ôn tập bắt đầu giai đoạn cao điểm. Việc chuẩn bị cho kỳ thi với những điểm mới đã có trải nghiệm qua các kỳ thi thử.

Ông Trần Đức Đạt - Phó Hiệu trưởng Trường THPT huyện Điện Biên chia sẻ, nhà trường dự kiến hoàn thành chương trình học cho học sinh lớp 12 vào 18/5. Sau thời điểm này, trường tiếp tục rà soát, phân loại trình độ học sinh (mức độ đạt được) để có phương án xếp lớp, điều chỉnh lớp và tổ chức ôn thi có trọng tâm, trọng điểm; không ôn tập tràn lan, kém hiệu quả, không bám sát đối tượng. Chỉ đạo các tổ chuyên môn để xây dựng nội dung ôn tập sát với yêu cầu thực tế và phù hợp với từng đối tượng học sinh. Hoạt động kiểm tra, giám sát thực hiện kế hoạch được tăng cường để kịp thời điều chỉnh, cải thiện chất lượng ôn thi...

Nhà trường cũng tăng cường khả năng tự học trên cơ sở hướng dẫn của giáo viên; khuyến khích xây dựng kế hoạch tự học chi tiết, cân đối thời gian giữa các môn học, tập trung vào nội dung quan trọng theo khung chương trình. Trường đồng thời tiếp tục tổ chức thi thử để đánh giá kết quả ôn thi, kỹ năng làm bài của học sinh.

Nói về điểm mới công tác tổ chức thi, ông Trần Đức Đạt cho biết: Kỳ thi năm nay, thí sinh được chọn 2 môn, do đó việc sắp xếp phòng thi sẽ phức tạp hơn (thí sinh chỉ dự thi tại một phòng cố định trong suốt các buổi thi). Xếp phòng thi theo yêu cầu được nhà trường thực hiện khi tổ chức thi thử và thấy việc thực hiện khá thuận lợi. “Học sinh của trường chọn 7 môn thi tự chọn. Nhà trường bố trí một phòng có 2 ca thi, mỗi ca xếp đồng thời 4 môn khác nhau”, ông Trần Đức Đạt cho biết thêm.

Sau khi hoàn thành chương trình cho học sinh khối 12 (trước 10/5), Trường THPT Lam Kinh tập trung mọi nguồn lực để tổ chức ôn tập thi tốt nghiệp THPT. Nói điều này, ông Nguyễn Minh Đạo cho hay, nhà trường bố trí giáo viên có kinh nghiệm dạy ôn tập không thu tiền cho học sinh 12 đến hết 20/6. Mọi công việc liên quan đến nghiệp vụ làm thi của thầy cô được nhà trường triển khai thông qua kế hoạch khảo sát chất lượng giáo dục lớp 12 của sở GD&ĐT.

“Ở đợt khảo sát này, chúng tôi triển khai mọi công việc tương tự như Kỳ thi tốt nghiệp THPT; từ đó nắm bắt khó khăn vướng mắc, kiến nghị đề xuất về sở GD&ĐT. Đây cũng là một lần để giáo viên nắm, thực hiện Quy chế thi, giúp hạn chế sai sót khi làm nhiệm vụ trong kỳ thi chính thức. Điều kiện chuẩn bị tổ chức kỳ thi cũng được nhà trường triển khai. Theo đó, hệ thống điện được kiểm tra để sửa chữa bổ sung, đảm bảo ánh sáng và quạt mát; hệ thống bàn học, phòng thi được bố trí đủ đáp ứng yêu cầu...”, ông Nguyễn Minh Đạo chia sẻ.

Theo quy định của Bộ GD&ĐT, chậm nhất ngày 15/5 phải hoàn thành tập huấn phần mềm chấm thi trắc nghiệm; thành lập Hội đồng thi, phân công nhiệm vụ các thành viên; kiểm tra và kiểm tra chéo thông tin thí sinh. Chuẩn bị cơ sở vật chất và các điều kiện cần thiết để tổ chức thi tại các Điểm thi hoàn thành chậm nhất ngày 21/6.

019. Giáo dục truyền thống qua trải nghiệm: Những bài học không bao giờ cũ/ Hà Thuận// Giáo dục và thời đại, số 118, ngày 17/5/2025 - Tr.20

Các hoạt động trải nghiệm tại địa chỉ đỏ không chỉ là sân chơi, mà còn khơi dậy tinh thần tự tôn dân tộc, giúp học sinh kế thừa, phát huy truyền thống tốt đẹp của dân tộc.

Hướng về cội nguồn

Bảo tàng Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ (TP Điện Biên Phủ, Điện Biên) được xây dựng từ năm 2012 và khánh thành, đưa vào phục vụ khách tham quan ngày 5/5/2014 nhân dịp kỷ niệm 60 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ. Không chỉ là thiết chế, công trình văn hóa trọng điểm, nơi lưu giữ, trưng bày phát huy những giá trị của các tài liệu, hiện vật liên quan đến Chiến thắng Điện Biên Phủ..., đây còn là công trình văn hóa tiêu biểu, địa chỉ đỏ để tổ chức các sự kiện, hoạt động giáo dục truyền thống lịch sử, điểm du lịch của tỉnh Điện Biên.

Tại Bảo tàng Chiến thắng Điện Biên Phủ, việc phối hợp cùng các trường học, tổ chức hoạt động trải nghiệm “Chúng em làm chiến sĩ Điện Biên” diễn ra thường xuyên. Học sinh được hóa thân làm người lính Điện Biên năm xưa, từ đó, giúp các em hiểu sâu sắc hơn lịch sử hào hùng dân tộc, sự hy sinh, gian khổ và công lao to lớn của thế hệ cha ông trong sự nghiệp đấu tranh giành độc lập, tự do cho dân tộc Việt Nam.

Cô Bùi Thị Tiệp - Trường PTDTNT tỉnh Điện Biên chia sẻ: “Lịch sử không chỉ là quá khứ, mà còn chứa đựng những giá trị quý báu cha ông để lại, cần được phát huy, trao truyền qua nhiều thế hệ. Nhận thức rõ ý nghĩa, vai trò của lịch sử trong việc hình thành nhân cách, phẩm chất và lòng yêu nước của mỗi học sinh, Trường PTDTNT tỉnh Điện Biên đã tổ chức buổi học tập trải nghiệm tại Hàm chỉ huy Đại tướng Võ Nguyên Giáp tại xã Mường Phăng, thành phố Điện Biên Phủ”.

Theo cô Tiệp, chuyến đi không những mang lại kiến thức bổ ích, hỗ trợ các môn học như Lịch sử, Ngữ văn trong chương trình học tại nhà trường, mà còn giúp học sinh hướng tới cội nguồn, biết ơn công lao to lớn của các anh hùng dân tộc. Từ đó, tích lũy cho mình nhiều bài học cuộc sống, rèn luyện tính tự lập, tinh thần trách nhiệm. “Đây là bước khởi đầu quá trình hình thành tính cách và định hướng nghề nghiệp trong tương lai, tạo động lực cho các em phấn đấu học tập tốt để hiện thực hóa những ước mơ, hoài bão của bản thân”, cô Tiệp chia sẻ.

Thêm yêu lịch sử

Bà Vũ Thị Tuyết Nga - Giám đốc Bảo tàng Chiến thắng Điện Biên Phủ cho biết, việc phối hợp tổ chức hoạt động trải nghiệm được thực hiện thường niên qua các

năm. Năm 2024 bảo tàng xây dựng kế hoạch, tổ chức chương trình trải nghiệm cho 3 trường học trong và ngoài tỉnh, thu hút gần 500 học sinh và thầy, cô giáo tham gia. Qua hoạt động, học sinh hiểu thêm kiến thức về lịch sử, đặc biệt là Chiến dịch Điện Biên Phủ 1954, từ đó cổ vũ, động viên thế hệ trẻ tiếp nối, phát huy truyền thống Điện Biên Phủ anh hùng.

Trong tháng 3/2025, Bảo tàng Chiến thắng Điện Biên Phủ phối hợp tổ chức hoạt động trải nghiệm cho 2 trường: THPT chuyên Lê Quý Đôn (TP Điện Biên Phủ), THPT Thanh Chấn (huyện Điện Biên) có sự tham gia của gần 200 học sinh, thầy cô. Với sự chuẩn bị kỹ càng, khoa học của cán bộ, nhân viên bảo tàng cùng sự tích cực, hứng thú của học sinh, hoạt động trải nghiệm diễn ra trong không khí thi đua sôi nổi, hấp dẫn.

Dưới sự hướng dẫn của cán bộ, nhân viên Bảo tàng Chiến thắng Điện Biên Phủ, học sinh được hóa thân, trải nghiệm đa dạng. Từ làm lễ nhập ngũ, thi rung chuông vàng, nấu cơm bếp Hoàng Cầm, tiếp lương tải đạn... Các hoạt động có sự phối hợp, đoàn kết của tất cả học sinh trong trường và mỗi lớp.

Nguyễn Khánh Linh - lớp 11B2, Trường THPT Thanh Chấn, cho biết: “Qua hoạt động và lời kể của nhân viên bảo tàng, em tự hào hơn về những trang sử hào hùng dân tộc, đồng thời giúp em cùng các bạn có thêm kiến thức về lịch sử, thấu hiểu hơn những khó khăn, gian khổ mà các chiến sĩ thời kỳ đấu tranh giành độc lập dân tộc đã trải qua. Trong số các trải nghiệm em thích nhất hoạt động tiếp lương tải đạn bởi đòi hỏi sự đoàn kết, phối hợp, phát huy sức mạnh tập thể”.

Ngoài hoạt động trải nghiệm tại bảo tàng, việc giáo dục truyền thống yêu nước còn được lồng ghép, thực hiện trong các ngày hội lớn như Lễ hội Hoa ban. Một số hoạt động: Xe đạp thồ, tải đạn, kéo pháo tại lễ hội không chỉ mang tính thi đấu, mà còn là dịp tái hiện, đưa hình ảnh chiến sĩ Điện Biên thời kỳ kháng chiến tới đông đảo người dân, du khách, đặc biệt các thế hệ trẻ trong và ngoài tỉnh.

Lò Văn Khánh Trường - học sinh Trường THPT Phan Đình Giót (TP Điện Biên Phủ) tham gia nội dung thi đấu đẩy xe đạp thồ tải đạn và kéo pháo. “Qua cuộc thi, em mong muốn hình ảnh chiến sĩ Điện Biên được lan tỏa, nhiều người biết và hiểu hơn sự hy sinh, vượt mọi gian khổ đấu tranh cho độc lập tự do dân tộc của các chiến sĩ Điện Biên”, nam sinh bộc bạch.

Sùng A Tuấn - học sinh Trường PTDTNT tỉnh Điện Biên được trải nghiệm đường hầm xuyên núi dài 69m từ lán Đại tướng Võ Nguyên Giáp sang lán tham mưu trưởng Hoàng Văn Thái và lán Cố vấn quân sự Vi Quốc Thanh mà bộ đội ta đã đào trong 28 ngày đêm để phục vụ chiến dịch. Tại đây, Đại tướng Võ Nguyên Giáp đã cùng Bộ Chỉ huy chiến dịch đưa ra những chỉ thị, mệnh lệnh tấn công có tính chất quyết định đến thắng lợi từng trận đánh mà đỉnh cao là lệnh tổng công kích trên toàn mặt trận ngày 7/5/1954, làm nên chiến thắng “Lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu”.

Điện Biên là quê hương cách mạng, nơi in dấu những chiến thắng hiển hách của dân tộc. Được sinh ra và lớn lên trên mảnh đất anh hùng, mỗi học sinh phải biết truyền thống cách mạng và niềm tự hào với quê hương. Buổi tham

quan hay hoạt động trải nghiệm thực tế là cơ hội để các em hiểu rõ hơn cuộc kháng chiến trường kỳ của quân và dân ta qua các di tích còn lưu giữ gần như nguyên vẹn. - Cô Bùi Thị Tiệp (Trường PTDTNT tỉnh Điện Biên).

020. Hơn 1.100 học sinh Điện Biên tham gia Ngày Olympic trẻ em năm 2025/ Hà Thuận// Giáo dục và thời đại.- Số 126.- Ngày 27/05/2025 - Tr.9

Chiều 26/5, hơn 1.100 học sinh, giáo viên tỉnh Điện Biên tham gia Ngày Olympic Trẻ em năm 2025 - một sự kiện thể thao sôi động, ý nghĩa.

Ngày Olympic Trẻ em năm 2025 do Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch phối hợp với Sở GD&ĐT tỉnh Điện Biên tổ chức tại Sân hành lễ Tượng đài Chiến thắng Điện Biên Phủ.

Tham dự sự kiện có đại diện lãnh đạo các sở, ban, ngành tỉnh, trường học và hơn 1.100 học sinh đến từ các trường THCS, THPT trên địa bàn thành phố Điện Biên Phủ. Ngày Olympic Trẻ em năm 2025 nhằm lan tỏa tinh thần rèn luyện thân thể và khơi dậy niềm đam mê vận động trong thế hệ trẻ.

Tâm điểm của sự kiện là hoạt động chạy đồng hành với cự ly 2km trên tuyến đường Võ Nguyên Giáp, thu hút sự tham gia hào hứng của học sinh, giáo viên và người dân. Ngoài chạy, các em còn tham gia tranh tài ở nhiều nội dung thể thao phong phú như: kéo co, đẩy gậy, nhảy hiện đại...

Ông Trần Văn Mạnh, Tổng Thư ký Ủy ban Olympic Việt Nam cho biết: “Ngày Olympic Trẻ em là hoạt động thể thao cộng đồng mang ý nghĩa thiết thực, góp phần nâng cao nhận thức của thanh thiếu nhi về vai trò của việc rèn luyện thể chất, nâng cao sức khỏe để học tập và phát triển toàn diện. Sự kiện cũng nhằm cụ thể hóa việc thực hiện cuộc vận động “Toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại”. Đồng thời, tăng cường kết nối giữa nhà trường, gia đình và xã hội trong công tác giáo dục thể chất cho học sinh”.

Ngày Olympic Trẻ em là một sân chơi lành mạnh, bổ ích, tạo điều kiện để học sinh thể hiện năng khiếu thể thao, phát triển kỹ năng xã hội và hình thành lối sống tích cực, có trách nhiệm. Đây là nền tảng quan trọng để xây dựng thể hệ trẻ năng động, sáng tạo, góp phần vào sự nghiệp phát triển bền vững của tỉnh Điện Biên.

Sự thành công của Ngày Olympic Trẻ em năm nay tại Điện Biên sẽ tiếp tục khẳng định vai trò của thể thao học đường trong việc giáo dục toàn diện, bồi dưỡng thể lực và tinh thần cho học sinh. Từ đó, lan tỏa những giá trị tốt đẹp của phong trào thể dục thể thao đến mọi tầng lớp nhân dân.

021. Tuyển dụng giáo viên: Nút thắt ở đâu?/ Hà Thuận - Hà Hoàng// Giáo dục và thời đại.- Số 129.- Ngày 30/5/2025 - Tr.5

Tại Công điện 61 ngày 10/5/2025, Thủ tướng Chính phủ yêu cầu các địa phương tuyển dụng hết số biên chế giáo viên được giao; không vì việc sắp xếp, tổ chức bộ máy mà để thiếu giáo viên. Tuy nhiên, vì nhiều lý do, công việc này vẫn ỉ ạch; một số nơi tạm dừng chờ ổn định cơ cấu mới.

Gánh nặng thiếu thầy

Tuyển đủ biên chế giáo viên còn thiếu là “bài toán” khó mà các tỉnh vùng cao Tây Bắc đang loay hoay, chưa tìm được lời giải. Sự thiếu hụt kéo dài, đặc biệt ở các môn như Tin học, Ngoại ngữ, không chỉ ảnh hưởng đến chất lượng dạy học, mà còn tạo ra áp lực lớn cho đội ngũ giáo viên hiện có.

Tại tỉnh Sơn La, hệ thống hơn 600 trường học đã cơ bản đáp ứng nhu cầu học tập của học sinh. Tuy nhiên, định mức giáo viên/lớp nhiều cấp học chưa đạt yêu cầu. Ở bậc mầm non, mỗi lớp nhà trẻ chỉ có 1,57 giáo viên thay vì 2,5 như quy định; tiểu học đạt 1,32 giáo viên/lớp (quy định 1,5); mẫu giáo và THPT cũng trong tình trạng tương tự. PGS.TS Nguyễn Huy Hoàng - Giám đốc Sở GD&ĐT tỉnh Sơn La thẳng thắn thừa nhận: “Tình trạng thiếu giáo viên diễn ra ở hầu hết địa phương cả nước. Riêng Sơn La, định mức giáo viên/lớp ở nhiều cấp chưa bảo đảm (trừ cấp THCS). Điều đó khiến các trường khó khăn trong tổ chức giảng dạy, đặc biệt khi triển khai Chương trình GDPT mới”.

Câu chuyện tương tự cũng xảy ra tại tỉnh Lai Châu. Năm học này, toàn tỉnh có hơn 150 nghìn học sinh nhưng thiếu hơn 900 giáo viên. Trường PTDTBT THCS Nậm Hàng (huyện Nậm Nhùn) với 462 học sinh, 13 lớp, chỉ có vỏn vẹn 20 thầy cô giảng dạy. Nhiều môn học chỉ có một giáo viên đảm nhận toàn bộ khối lớp, gây quá tải kéo dài.

“Để đảm bảo chương trình học, chúng tôi buộc phải tăng giờ dạy cho giáo viên. Nhưng việc một thầy dạy một môn cho 13 lớp - như trường hợp môn Tiếng Anh, thực sự là gánh nặng rất lớn”, ông Nguyễn Văn Dũng - Hiệu trưởng Trường PTDTBT THCS Nậm Hàng chia sẻ.

Thiếu giáo viên Tin học là vấn đề nổi bật tại nhiều địa phương như huyện Tam Đường, Mường Tè (Lai Châu). Một số trường phải cử giáo viên văn hóa đi bồi dưỡng chứng chỉ Tin học để kịp thời đứng lớp. Tuy nhiên, đây chỉ là giải pháp tình thế.

Ông Nguyễn Đình Trung - Hiệu trưởng Trường PTDTBT Tiểu học Tả Lèng (huyện Tam Đường) cho biết: “Từ năm học trước, chúng tôi cử 2 giáo viên đi học chứng chỉ Tin học. Sau một năm giảng dạy, các thầy cô đã nỗ lực nhiều, tuy chưa thể sánh với giáo viên chuyên ngành nhưng phần nào đáp ứng được yêu cầu chương trình”.

Không có nguồn tuyển

Ở các tỉnh vùng cao, thiếu giáo viên không phải vì không có chỉ tiêu, mà một phần bởi không có nguồn tuyển. Nguồn đào tạo giáo viên tại chỗ hạn chế, nhất là các môn chuyên biệt. Trong khi đó, giáo viên từ miền xuôi lên thường chỉ trụ lại vài năm, rồi xin chuyển về quê do điều kiện sống khắc nghiệt.

Điển hình như Trường Tiểu học Nậm Hàng (huyện Nậm Nhùn), 3 năm gần đây, trường có 3 cặp vợ chồng giáo viên chuyển công tác về xuôi. “Thầy cô đều có chuyên môn tốt, nhiệt huyết. Việc không giữ chân được lực lượng này khiến chúng tôi rất tiếc”, Hiệu trưởng Nguyễn Thị Thúy bày tỏ.

Ngay cả khi tổ chức tuyển dụng, không phải địa phương nào cũng nhận được hồ sơ đăng ký. Ông Khổng Văn Thiện - Trưởng phòng GD&ĐT huyện Phong Thổ

(Lai Châu) nêu thực trạng: “Riêng môn Tiếng Anh, toàn huyện hiện thiếu 18 giáo viên. Mặc dù đã tổ chức nhiều đợt tuyển dụng nhưng có đợt không có hồ sơ nộp xin tuyển. Thiếu nguồn tuyển đang là rào cản lớn”.

Tại tỉnh Điện Biên, tình trạng thiếu giáo viên cũng diễn ra. Theo bà Hoàng Tuyết Ban - Giám đốc Sở GD&ĐT, năm học 2024 - 2025, toàn tỉnh thiếu 2.076 giáo viên các cấp, trong đó bậc mầm non thiếu tới 915 người. Đặc biệt, các môn học theo Chương trình GDPT 2018 như Tiếng Anh, Tin học, Mỹ thuật, Âm nhạc rơi vào tình trạng “trắng” giáo viên tại nhiều điểm trường.

“Thiếu giáo viên gây áp lực lớn cho ngành. Nhiều đơn vị chỉ có 1 giáo viên/lớp mầm non, không thể tổ chức dạy học đúng quy định. Một số giáo viên phải di chuyển giữa nhiều điểm trường, ảnh hưởng đến chất lượng giảng dạy và quản lý lớp học”, bà Hoàng Tuyết Ban thông tin.

Chờ bộ máy mới

Một trong những nguyên nhân khiến công tác tuyển dụng giáo viên dù được quan tâm nhưng vẫn ỉ ạch là vướng mắc trong việc sắp xếp lại bộ máy chính quyền địa phương. Việc chuyển đổi mô hình chính quyền 2 cấp khiến địa phương phải tạm dừng tuyển dụng, chờ ổn định cơ cấu mới.

PGS.TS Nguyễn Huy Hoàng - Giám đốc Sở GD&ĐT tỉnh Sơn La cho hay: “Các huyện, thành phố đang tập trung cho việc bỏ huyện, hợp nhất các xã. Do vậy, công tác tuyển dụng giáo viên ở trường học bị gián đoạn. Chúng tôi đã chỉ đạo rà soát tình trạng thiếu giáo viên để tham mưu UBND tỉnh có quyết định tháo gỡ khó khăn”.

Tại huyện Mai Sơn (Sơn La), theo ông Phạm Văn Khanh - Trưởng phòng Nội vụ huyện, địa phương đã lên kế hoạch tuyển dụng giáo viên, báo cáo Sở Nội vụ, nhưng sau đó phải dừng lại do yêu cầu sắp xếp bộ máy. Trên địa bàn huyện hiện còn thiếu gần 100 giáo viên mầm non, tiểu học và THCS.

Tại Điện Biên, ngành Giáo dục nhiều lần tham mưu UBND tỉnh chỉ đạo tổ chức tuyển dụng bổ sung giáo viên. Tuy nhiên, quá trình thực hiện tình gọn bộ máy hành chính khiến kế hoạch thi tuyển bị đình lại. Thêm vào đó, mỗi năm ngành Giáo dục phải thực hiện cắt giảm số người làm việc theo lộ trình, trong khi nhu cầu giáo viên lại tăng cao do quy mô giáo dục mở rộng.

Để giải quyết tình trạng này, các địa phương buộc phải tính đến giải pháp dài hạn. Theo bà Hoàng Tuyết Ban, ngành Giáo dục tỉnh Điện Biên đã đề xuất nhiều hướng đi, trong đó có việc xây dựng nghị quyết hỗ trợ đào tạo giáo viên các môn học mới; đẩy mạnh chính sách cử tuyển đối với sinh viên dân tộc thiểu số học ngành sư phạm, nhất là ở các môn đang thiếu nghiêm trọng.

Ngoài ra, sở chủ động điều chuyển, biệt phái giáo viên từ nơi thừa sang nơi thiếu; tổ chức dạy liên trường, liên cấp với giáo viên chuyên biệt như Mỹ thuật, Âm nhạc, Tiếng Anh. Đồng thời, ngành tiếp tục kiến nghị Bộ, Trung ương không cắt giảm chỉ tiêu giáo viên, đảm bảo định mức theo quy định để địa phương có căn cứ tuyển dụng.

Ở cấp tỉnh, UBND tỉnh Lai Châu và Sơn La cũng khẩn trương rà soát, xây dựng phương án tuyển dụng giáo viên sau khi hoàn tất việc sắp xếp chính quyền. Dù

trước mắt còn nhiều trở ngại, nhưng nếu các giải pháp được đồng bộ triển khai thì bài toán thiếu giáo viên vùng cao sẽ dần tìm được lời giải.